

TFM Professional
Màster en Administració Electrònica i Govern Obert.
Curs 2016/17 (Gener 2017)

El desenvolupament del Govern Obert als municipis catalans

**Una qüestió d'organització interna, de
suport institucional o de voluntat política**

Autor: Maria Soteras i Llopart
Director: Andreu Orte del Molino
PRA: Rosa Borge Bravo

RESUM

Aquest treball és un estudi sobre la implementació del Govern Obert en les institucions municipals catalanes.

Des de fa uns anys, i davant la desafecció generalitzada de la ciutadania cap a la política, s'està implementant un nou concepte de governança: "Govern Obert", amb l'objectiu de promoure la transformació de l'administració cap una administració més transparent, més propera, i més col·laborativa.

Els valors més característics d'aquest model de govern es sustenten en tres pilars bàsics: la transparència en la gestió i l'acció de govern, la col·laboració i la participació de la ciutadania en els temes i les decisions que afecten l'interès comú. Aquest nou model de govern, sorgeix en els sistemes polítics de les democràcies representatives, és un nou paradigma que neix amb la voluntat de superar les desconfiances envers les institucions públiques, reduir l'abstenció generalitzada de la població en els processos electorals i revaloritzar la política en general.

Per arribar a l'objectiu de la plena implementació d'aquest nou govern, cal superar algunes barreres, en el desenvolupament d'aquest treball, es van analitzant els diferents factors que limiten o impulsen el desenvolupament d'aquest nou paradigma de Governança a l'administració municipal catalana.

Govern obert/transparència/participació/organització/lideratge/dades obertes

ABSTRACT

This study deals with the implementation of Open Government in Catalan municipal institutions.

For some years, in view of citizens' widespread disaffection with politics, a new concept of governance is being implemented: "Open Government", with the aim of making the administration more transparent, user-friendly and collaborative.

The most characteristic values of this model of governance rest on three cornerstones: transparency in government management and actions, collaboration by the general public and its participation in issues and decisions affecting the common. This new model of government, which has emerged in the political systems of representative democracies, is a new paradigm that is intended to overcome distrust in public institutions, reduce the widespread abstention by the population in electoral processes, and reassess politics in general.

To reach the goal of fully implementing this new government, some obstacles must be overcome. As this study unfolds, it analyses the different factors that restrain or enhance the development of this new paradigm of Governance in the Catalan municipal administrations.

Open government/transparency/participation/organization/leadership/open data

RESUMEN

Este Trabajo es un estudio sobre la implementación del Gobierno Abierto en las Instituciones municipales catalanas.

Des de hace unos años, i ante la desafección generalizada de la ciudadanía hacia la política, se está implementando un nuevo concepto de gobernanza: "Gobierno abierto", con el objetivo de promover la transformación de la administración hacia una administración más transparente, más cercana y más colaborativa.

Los valores más característicos de este modelo de gobierno, se sustentan en tres pilares básicos: la transparencia en la gestión i la acción de gobierno, la colaboración i participación ciudadana en los temas y decisiones que afectan al interés común. Este modelo surge en los sistemas políticos de las democracias representativas, es un nuevo paradigma que nace con la voluntad de superar las desconfianzas hacia las Instituciones públicas, reducir la abstención generalizada de la población en los procesos electorales y revalorizar la política en general

Para llegar al objetivo de la plena implementación de este nuevo modelo de gobierno, es preciso superar algunas barreras. En el desarrollo de este Trabajo, se van analizando los diferentes factores que limitan o impulsan el desarrollo de este nuevo paradigma de gobernanza en la administración municipal catalana.

Gobierno abierto/transparencia/participación/organización/liderazgo/datos abiertos

ÍNDEX

1) INTRODUCCIÓ	4
2) MARC TEÒRIC	5
a) Característiques i trets principals de Govern Obert : Transparència, Participació, Col·laboració.....	5
b) Factors limitadors i impulsors del Govern Obert	7
c) El Govern Obert en els ajuntaments catalans:	9
Marc normatiu	9
Suports institucionals	10
d) Qüestions de recerca	12
3) METODOLOGIA , JUSTIFICACIÓ I SELECCIÓ DE CASOS	14
a) Disseny metodològic.....	14
b) Selecció d'indicadors avaluació quantitativa.....	16
c) Justificació de casos.....	17
d) Anàlisi dades quantitatives.....	20
e) Selecció de casos per l'estudi qualitatiu.....	22
f) Anàlisi dades qualitatives	25
4) DISCUSSIÓ DELS RESULTATS I CONCLUSIONS	32
5) FONTS D'INFORMACIÓ I FONTS BIBLIOGRÀFIQUES	39
6) ANNEXOS	41
a) ANNEX 1.- AOC.- Consorci Administració Oberta de Catalunya.....	41
b) ANNEX 2.- DIPUTACIÓ DE BARCELONA	48
c) ANNEX 3.-AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN	54
d) ANNEX 4.- AJUNTAMENT DE PIERA	61
e) ANNEX 5.- AJUNTAMENT DE MANLLEU	65
f) ANNEX 6.- AJUNTAMENT DE GAVÀ	73

1) INTRODUCCIÓ

Les primeres referències que es tenen del concepte de Govern Obert, van sorgir a Anglaterra a la dècada del 1970, l'objectiu d'aquell moment era la reclamació d'obertura del govern i la participació ciutadana davant de l'hermetisme de l'actuació del govern i l'administració. Amb l'entrada de les TIC en la gestió de l'administració pública, es planteja com objectiu l'obertura de l'administració a la societat, però el concepte no s'acaba consolidant fins que l'any 2009 el President Obama va anunciar la seva decisió de convertir el seu Govern en un veritable open Government, a partir d'aquest moment, es quan s'estén i es consolida.

Aquest és un concepte que vol canviar la manera de fer de l'administració i dels governs, l'objectiu és involucrar a la ciutadania en les informacions i decisions polítiques i administratives que els poden afectar de forma directe i indirecte. En els darrers anys s'ha intentat donar un impuls per activar aquesta nova manera de fer a través de marcs normatius, tan a nivell internacional, com estatal, com a nivell autonòmic. Aquest marc normatiu, obliga a l'apartat de la transparència i darrerament les noves lleis de procediment administratiu i règim jurídic de les administracions públiques faran d'impuls a noves formes de gestió pública que poden facilitar la posada en marxa del concepte de Govern Obert.

Les administracions, per tal d'ajustar-se a aquests marcs normatius han fet un esforç per poder arribar a complir amb les obligacions que marquen les diferents normatives, tot i així, ens trobem que, sobre tot amb administracions més properes al ciutadà, administració local, estan a un nivell de compliment de la normativa de transparència molt desigual.

Pel que fa al projecte de Govern Obert, ens trobem que les administracions, sobre tot les administracions locals, no tenen en les seves prioritats més immediates, el desenvolupament d'aquest projecte. Aquests desenvolupaments dispars entre els diferents ajuntaments poden ser deguts a factors limitadors, d'origens dispersos.

El treball que es presenta és un estudi comparatiu entre diferents ajuntaments amb diferents nivells de desenvolupament. El segment que s'ha triat són els ajuntaments entre 10.000 i 20.000 habitants. S'ha fet aquesta selecció ja que és el segment que presenta, més desigualtat i dificultats en el desenvolupament d'aquest projecte de Govern Obert i el que té un volum de gestió administrativa que ens pot aportar informació significativa. El fet d'acotar-ho al territori de Catalunya, és per controlar factors culturals i per disponibilitat d'informació comprable.

2) MARC TEÒRIC

a) Característiques i trets principals de Govern Obert : Transparència, Participació, Col·laboració

Com element inicial d'aquest marc teòric, és necessari fixar el concepte de Govern Obert atès que sovint el concepte de transparència i Govern Obert es confonen, trobem forces definicions d'ambdós conceptes

La definició de Govern Obert, ha anat evolucionant al llarg dels anys. Inicialment es feia referència a l'accés a les dades de l'administració pública per part dels ciutadans, fins a les actuals definicions, en les que clarament es mostren tres pilars bàsics: participació, col·laboració i transparència. L'actual concepte de Govern Obert es considera el nou paradigma de les democràcies representatives.

Segons la Llei 19/2014, els principis en que es basa en Govern Obert son:

- El diàleg permanent entre l'Administració pública i els ciutadans
- La presa de decisions públiques tenint en compte les necessitats i les preferències manifestades pels ciutadans
- La participació i la col·laboració ciutadana en la definició de les polítiques públiques més rellevants, de caràcter general i sectorials
- La transparència i la informació pública com a marc de referència per fer possible l'efectivitat del Govern Obert
- La millora continuada de la qualitat dels serveis
- L'avaluació permanent de la gestió administrativa i dels processos de participació, per mitjà d'indicadors objectius en l'establiment dels quals cal garantir la participació d'experts independents i dels ciutadans

Segons la Xarxa d'innovació pública¹, s'entén com a Govern Obert aquell que reconeix les capacitats i la saviesa de la ciutadania i per això l'escolta, hi conversa i cerca la seva contribució en la definició i producció dels serveis que impulsa l'Administració. Govern Obert és aquell que obre el seu coneixement i el comparteix perquè és conscient que així genera valor afegit i riquesa social. El Govern Obert és un govern basat en la col·laboració de tothom.

Unes de les més importants definicions de Govern Obert, que no la primera, la trobem en el "Memoràndum sobre transparència i Govern Obert que el President dels EEUU, Barak Obama va promulgar el 21 de gener del 2009:

"La meva administració està compromesa amb la creació d'un nivell sense precedents d'obertura del govern. Treballarem junts per assegurar la

¹ <http://www.xarxaip.cat/wp-0content/uploads/2014/10/42-veus1.pdf>

confiança pública i establir un sistema de transparència, participació pública i col·laboració. L'obertura enfortirà la nostra democràcia i promourà l'eficiència i l'eficàcia del govern"

Aquesta declaració va donar el tret de sortida a la implementació a nivell mundial d'aquest nou paradigma basat en els tres pilars del Govern Obert: Transparència, participació i col·laboració.

En aquesta definició es parla de transparència, concepte que obliga al govern i a l'administració pública a oferir les seves dades a la ciutadania. Es parla de participació, com element bàsic per que la ciutadania s'impliqui en les decisions i les propostes de polítiques públiques. Per últim es parla també de col·laboració, posar en comú l'experiència de les administracions, i cercar el coneixement i l'acció activa dels ciutadans en el desenvolupament de les polítiques en col·laboració amb el seu govern.

Aquests tres conceptes els trobem definits a diverses fonts d'informació, les que es detallen a continuació, estan extretes de Wikipedia²:

Transparència: Un govern transparent fomenta i promou el retiment de comptes de l'administració davant de la ciutadania i dona informació sobre la seva gestió i la seva actuació. Qualsevol administració hauria de permetre l'accés a la informació pública d'una forma senzilla i clara per tal que la ciutadania pogués controlar l'acció de govern, i també es pogués crear valor econòmic i social a partir de les dades públiques publicades lliurement per l'administració.

Participació: Un Govern participatiu ha d'afavorir el dret de la ciutadania a participar activament en l'establiment de polítiques públiques i anima a l'administració a beneficiar-se del coneixement i experiència dels ciutadans.

Col·laboració: Un Govern col·laboratiu ha d'implicar i comprometre als ciutadans i altres agents en el treball propi de l'administració. La col·laboració suposa la cooperació no solament amb la ciutadania, sinó també amb les empreses, les associacions i altres agents i permet el treball conjunt dintre de la pròpia administració entre els seus treballadors i amb d'altres administracions

Aquestes definicions ens marquen els conceptes de transparència, participació i col·laboració que son els pilars del que anomenem Govern Obert.

² http://es.wikipedia.org/wiki/Gobierno_abierto

b) Factors limitadors i impulsors del Govern Obert

En les accions per a desenvolupar un nou model de governança, no hem de parlar únicament de la implementació de recursos tecnològics que facilitin la col·laboració, participació i transparència, és necessari abordar de forma prèvia altres mesures que sense elles, l'èxit de la implementació del Govern Obert, es pot veure compromès. En la guia per a la implementació del Govern Obert als municipis de Catalunya ³, s'exposen diversos factors que poden actuar com a limitadors, o , en el seu vessant contrari, com a impulsors del Govern Obert. A part dels elements/factors que es relacionen en aquesta publicació, he incorporat un element, suport institucional atès que aquest, segons l'informe del Síndic de Greuges, és un factor important a tenir en compte per al desenvolupament del Govern Obert en municipis petits.

La classificació que he emprat per a identificar els diferents factors ha estat la següent:

Factors interns:

En aquest apartat s'identifiquen els elements que actuen en l'organització interna de l'ajuntament, tal com poden ser la cultura organitzativa, estructura tècnica amb responsabilitat en cadascuna de les àrees d'incidència,

Els elements clau en aquest factor serien:

- lideratge : Que coordinar l'impuls de Govern Obert, entre d'altres
- Cultura organitzativa. Resistència al canvi/ sensibilització i formació als empleats
- Estructura tècnica: Per desenvolupar la vessant de noves tecnologies i l a vessant de reorganització administrativa.

Factors de suport institucional:

En el nostre entorn, s'ha apostat fermament per el desenvolupament de l'administració electrònica i Govern Obert. Per aquest motiu es va crear el Consorci de l'Administració Oberta de Catalunya (AOC), l'objectiu del qual es impulsar la transformació digital de les administracions catalanes per aconseguir governs oberts, eficients i transparents, i per una altra banda, en l'àmbit municipal, està la Diputació que dona suport als ajuntaments oferint formació, serveis a través del seu catàleg de serveis, assessorament en el projecte de Govern Obert, etc. També s'ofereix a través del web de la Diputació, exemples de serveis que es poden donar a partir de les dades obertes.

³ Guia-per-a-la-implantacio-del-govern-obert-als-municipis-de-Catalunya.pdf, apartat 4.5 "els reptes per encara el full de ruta"

En aquests últims anys, i sobre tot des de l'entrada en vigor de la Llei de transparència (gener 2016), el suport institucional ha estat molt important per tal de garantir l'acompliment de la llei per part de tots els ajuntaments catalans.

L'AOC ha fet un gran esforç per tal que tots els ajuntaments disposin d'un portal de transparència i publica de forma automàtica la informació que tots els ajuntaments catalans envien a les diferents administracions. Aquesta informació l'AOC l'aconsegueix de les bases de dades d'aquestes administracions. Malgrat aquest esforç, un 50% dels 948 municipis de Catalunya, no publiquen tota la informació que haurien de publicar en el seu portal de transparència, vol dir doncs que estan encara lluny de complir amb el que disposa la normativa de transparència.

Com elements d'aquest factor institucional, no es pot deixar d'anomenar el suport que es dona des de la Generalitat de Catalunya fent assessorament jurídic i formació de càrrecs i el suport que es dona des de Localret de caire tecnològic en relació a les xarxes de telecomunicacions.

Voluntat política:

Ens trobem amb municipis que aposten clarament per el desenvolupament de Govern Obert, i això es veu en la formació dels seus consistoris. S'han creat regidories de transparència i Govern Obert, això permet un clar lideratge polític a l'ajuntament per assolir el canvi cap un Govern Obert.

En d'altres municipis, la responsabilitat del desenvolupament de Govern Obert recau en regidories amb competències com les de comunicació, noves tecnologies, economia. En aquests casos la coordinació de tot el projecte, que té incidència en diferents àrees, queda desdibuixat.

En l'àmbit polític, es poden trobar resistències per obrir la informació municipal al ciutadà, això pot frenar la implementació del projecte de Govern Obert, ara be, cal tenir en compte l'existència de la Llei de la transparència, accés a la informació i bon govern (14/2014) que obliga a les institucions catalanes a posar a disposició dels ciutadans la informació de la seva gestió. Segons l'organització política i el lideratge sobre el projecte, que tingui l'ajuntament, la posada en funcionament d'aquest es pot veure afectada i es aquí on ens trobem amb ajuntaments amb diferents velocitats de desenvolupament dels projectes de Govern Obert.

c) El Govern Obert en els ajuntaments catalans: Marc normatiu i suports institucionals

Marc normatiu

És important tenir en compte les diferents normatives que, a nivell europeu, estatal i autonòmic s'han aprovat⁴:

A nivell Europeu: Conveni del Consell d'Europa sobre l'accés als Documents Públics (18-6-2009)

A nivell Estatal:

- Llei 37/2007 (16-11) sobre reutilització de la informació del sector públic
- Llei 19/2013 (9-12) de transparència, accés a la informació pública i bon govern
- Llei 39/2015 Procediment administratiu comú
- Llei 40/2015 Règim Jurídic de les Administracions públiques

Aquestes dues últimes Lleis d'importància cabdal en la gestió de l'administració i ambdues Lleis molt pioneres en quan a la legislació sobre l'actuació de l'administració, atès aquesta actuació la sustenten en mitjans tecnològics. Podem dir que en aquest cas, la normativa va molt per davant de l'acció administrativa. Aquestes normatives han entrat en vigor el dia 1 d'octubre del 2016 i en molts dels seus aspectes no es podran posar en funcionament o be per manca d'infraestructures tècniques o per manca de reorganització administrativa,

En l'àmbit català:

- Estatut d'Autonomia de Catalunya: en els seus articles 71.4,43 i 150, es referència, d'acord amb el principi de transparència, la necessitat de fer pública la informació necessària perquè els ciutadans puguin avaluar-ne la gestió, s'estableix que els poders públics han de promoure la participació ciutadana en l'elaboració, prestació i avaluació de polítiques públiques i determina la competència de la Generalitat en matèria d'organització de la seva Administració
- Llei 26/2010: règim Jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya
- Llei 29/2010 d'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya
- Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació i bon govern

⁴ http://exteriors.gencat.cat/web/.content/00_AMBITS/govern-obert/participacio/publicacions/quies/7_Guia-per-a-la-implantacio-del-govern-obert-als-municipis-de-Catalunya.pdf. Apartat 6

- Llei 10/2014 de consultes populars no referendàries i altres formes de participació ciutadana

La Llei Catalana 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern aprovada pel Parlament de Catalunya el 29 de desembre 2014, fixa els principis i obligacions que ha de tenir un Govern Obert, i fixa també les normes per on es regiran els tres àmbits principals del Govern Obert : transparència, participació i col·laboració.

Ni la Llei estatal ni la Llei autonòmica sobre transparència i bon govern, tenen desenvolupat reglaments. Voldria emfatitzar amb aquesta dada, atès que si per una banda el poder legislatiu té la voluntat d'anar avançant en la matèria de Govern Obert, veiem que el govern executiu no fixa els criteris, i això fa que la interpretació de la norma, no sigui homogènia, i la seva implementació tampoc.

Segons l'informe del Síndic de Greuges de Catalunya sobre transparència⁵, accés a la informació pública i bon govern, del mes de maig del 2016, sustentat pels estudis fets per la Fundació Viver Pi i sunyer, corresponents als municipis de Catalunya de menys de 20.000 habitants⁶, aquesta franja de municipis és la que presenta més mancances en el compliment de la normativa i recomana suports de les institucions per corregir aquestes desigualtats.

El projecte Infoparticipa, del Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural de la Universitat Autònoma de Barcelona <http://mip.interbaix.com/arxius/Catalunya10000-50000.pdf> mostra indicadors d'alguns municipis corresponents a aquesta franja, amb les mateixes dimensions i recursos similars, que presenten un desenvolupament del projecte Govern Obert altament positiu i d'altres, com indica l'informe del Síndic i els indicadors del projecte Infoparticipa, estan en un nivell força desfavorable,

Suports institucionals

L'administració local és la més extensa i la més heterogènia del país. Per tal de cercar la màxima homogeneïtzació, en la interpretació de la normativa, la suma d'esforços per un desenvolupament homogeni en l'impuls dels projectes de Govern Obert i la necessitat de coordinar i col·laborar en els diferents projectes de desenvolupament de Govern Obert, s'ha fet necessària l'aposta ferma de les institucions públiques per garantir l'èxit en la implementació del projecte Govern Obert en les Institucions públiques, en general i en particular en les administracions locals. Per aquest motiu, des de diferents institucions dels país s'està donant assessorament i suport

5

http://www.sindic.cat/site/unitFiles/4163/Informe%20lleis%20transparencia%20a%20Catalunya_cat_jul_16.pdf

⁶ <http://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=357>

tècnic, normatiu, de consultoria, formació, etc. per tal que disposin del portal de seu electrònica com a eina necessària en el desenvolupament del Govern Obert. En aquest sentit, els suports més importants s'ofereixen des de:

Generalitat de Catalunya. Departament de Governació, La Direcció d'Innovació i Qualitat Democràtica del Departament de Governació i Relacions Institucionals⁷ :

En el decurs del primer trimestre de l'any 2015, es crea un servei d'assessorament i suport tècnic per impulsar polítiques de Govern Obert als ajuntaments catalans. Les línies de suport son:

- Assessorament específic adreçat als regidors responsables de polítiques de Govern Obert
- Assessorament en projectes, col·laborant en el disseny desenvolupament de projectes de Govern Obert als municipis
- Processos participatius, suport al disseny, desenvolupament i implementació de processos participatius.
- Formació adreçada als regidors i tècnics municipals

*Diputació*⁸: Les diputacions, fonamentalment donen suport tècnic, econòmic i tecnològic als ajuntaments per tal que puguin prestar serveis locals de qualitat. Les Diputacions, juntament amb els ajuntaments, son les administracions més properes i més coneixedores de les realitats territorials i de les necessitats de la gent. El disseny dels serveis des de la proximitat pot ser més adequat i eficient per fer arribar més benestar a totes les persones. La Diputació de Barcelona publica de forma periòdica el seu catàleg de serveis, els Ajuntaments poden sol·licitar els serveis que necessitin d'aquest catàleg i la Diputació els dona el suport que requereixin per posar en funcionament el servei sol·licitat.

*AOC.- Consorci Administració Oberta de Catalunya*⁹: L'objectiu del Consorci AOC és impulsar la transformació digital de les administracions catalanes per aconseguir governs oberts, eficients i transparents. En l'apartat anterior he descrit quin és el suport que des de l'AOC es dona a les diferents administracions i en especial a l'administració municipal.

*Localret*¹⁰: Es el consorci local per al desenvolupament de les xarxes de telecomunicacions i de les noves tecnologies, format per les administracions

⁷ http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/287349/ca/governacio-impulsa-servei-dassessorament-politiques-govern-obert-ajuntaments-catalans.do

⁸ <http://www.diba.cat/web/ladiputacio/institucio>

⁹ <http://web.aoc.cat/que-es-el-consorci-aoc/>

¹⁰ <http://www.localret.cat/qui-som/>

locals de Catalunya (actualment 800 ajuntaments), per actuar de forma coordinada i unitària, davant el desenvolupament de les xarxes i els serveis de telecomunicacions, així com en l'aplicació de les TIC per millorar l'acció dels governs locals en l'impuls de la societat de la informació. Localret té la funció de fer sentir la veu dels municipis en aquells àmbits on es prenguin decisions que afecten l'ordenació de les infraestructures i els serveis de telecomunicacions, així com en tot allò que afecti el desplegament i utilització de les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).

Concretament, Localret ajuda als ens locals a:

- Planificar el desplegament de les infraestructures de titularitat municipal
- Contractar els serveis de telecomunicacions de l'ajuntament
- Resoldre incidències amb els serveis de telecomunicacions
- Difondre i comunicar els continguts audiovisuals a internet

El suport que es dona des de les diferents institucions per tal d'aconseguir el desenvolupament del Govern Obert en l'administració local, actua en les dimensions de:

- Coordinació en el disseny i la gestió de serveis,
- suport en l'impuls de la transformació de l'administració, cap a una administració digital
- coordinació en l'aplicació de les TIC per millorar l'acció dels governs locals en l'impuls de la societat de la informació.

Davant d'aquest suport institucional per tal de implementar de forma coordinada i homogènia els diferents projectes, entre ells els de Govern Obert, com és que és tant heterogènia la implementació del Govern Obert? Els ajuntaments utilitzen les eines que les institucions posen al seu abast?

d) Qüestions de recerca

La importància de alliberar les dades i donar accés als ciutadans a la informació pública pot fer que tinguem "un mon millor", la informació és un motor fonamental en la innovació, és un bé públic, el consum d'informació per un individu no restringeix la disponibilitat d'informació per als altres. Els Governos són productors d'informació i a la vegada consumidors. Ramirez-Alujas, Alvaro.- *Revista Enfoques: Ciencia Política y Administración Pública*, Vol. IX, No. 15, pp. 99-125, 2011. ¹¹. L'autor defineix com ingredients principals del Govern Obert:

- *L'apertura de dades públiques: es cerca la transparència i la major eficiència del servei públic, permeten la reutilització de les dades*

¹¹ https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1979133

públiques per a generar noves activitats econòmiques i el retiment de comptes davant la societat.

- *L'apertura dels mitjans i les xarxes socials: que persegueix facilitar la comunicació i la participació, aprofitar el coneixement i l'experiència dels ciutadans per ajudar en la provisió de serveis públics, la col·laboració en xarxa interna i amb d'altres administracions*

Amb aquestes definicions que ens relaciona l'autor, podem dir que cal un esforç en matèria tecnològica per tal que estigui disponible davant dels ciutadans amb els condicions necessàries (reutilitzables i oportunes), només així podem fer que aquesta informació pugui generar valor. Com a ciutadans també ens caldrà tenir una certa destresa en l'ús de les xarxes socials per accedir ràpida i còmodament a la participació i col·laboració amb els nostres governs. Aquests dos condicionants son necessaris, però no son els més importants.

Segons l'autor "sense un recolzament i voluntat política "robusta" ni una convicció real sobre la utilitat i el potencial dels principis i les eines comentades, no és possible promoure el Govern Obert. El seu desenvolupament està indefectiblement ancorat a superar la tradicional mirada que apel·la als lideratges unipersonals".

Amb aquesta última definició, l'autor ja ens està apuntant a uns certs factors limitadors per el desenvolupament del Govern Obert.

Les qüestions de Recerca que plantejo son:

1. *Existeix un model de maduració d'estratègia de Govern Obert per ajuntaments petits?*
2. *Quins factors limiten/impulsen el desenvolupament del Govern Obert?*
3. *La manca de reglament que ha de desenvolupar la Llei de transparència, deixa a la voluntat política el desenvolupament del projecte de Govern Obert?*

3) METODOLOGIA , JUSTIFICACIÓ I SELECCIÓ DE CASOS

Aquest treball està basat en una part d'avaluació qualitativa que s'explica en l'apartat de disseny metodològic, i en entrevistes en profunditat que s'han fet als ajuntaments seleccionats per fer un estudi comparatiu.

Per desenvolupar les meves hipòtesis, crec interessant fer l'estudi en la mostra dels municipis catalans entre 10.000 i 20.000 habitants. El fet d'acotar-ho al territori de Catalunya, és per controlar factors culturals i per disponibilitat d'informació comprable. I el fet de triar els municipis amb les dimensions d'habitants relacionades, és per que crec que en aquesta mostra, segons indica el síndic i segons indicadors infoparticipa, puc trobar la variabilitat que em doni la resposta a l'anàlisi de dades quantitatives

a) Disseny metodològic

El disseny metodològic, te per objecte establir com es portarà a terme la investigació, dissenyant de forma detallada l'estratègia per a l'obtenció de la informació i detallant les activitats per donar resposta als objectius plantejats (Lerma,2004). Caldrà doncs escollir les tècniques d'investigació més adequades per aconseguir la finalitat, mantenint un equilibri entre el rigor i el detall desitjats per aconseguir uns resultats concloents.

La base d'aquest treball han estat l'anàlisi documental per tal d'establir el grau de desenvolupament dels webs municipals sobre tot pel que fa a indicadors relatius a la transparència i participació.

El Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural va elaborar un Mapa de les Bones Pràctiques de la Comunicació Pública Local a Catalunya¹², es coneix com a "MAPA INFOPARTICIPA", aquest treball es va elaborar l'any 2012 i des d'aleshores s'ha anat ampliant i actualitzant. L'objectiu d'aquests treballs és el d'avaluar la informació que ofereixen els webs municipals sobre qui són els representants polítics i com gestionen els recursos col·lectius i publicar els resultats. S'ha avaluat la informació publicada en els webs dels 947 Ajuntaments dels municipis catalans. Aquesta avaluació s'ha fet en dos períodes diferents, en dues onades d'avaluacions, la primera al mes de març del 2012 i la segona onada, maig 2013 els indicadors avaluats per aquest estudi responien qüestions relatives a les següents grups temàtics:

- Qui son els nostres representants polítics?
- Com es gestionen els recursos econòmics: pressupostos, salaris, contractacions, subvencions?
- Quina informació proporcionen sobre el municipi i la gestió dels recursos col·lectius?

¹² <http://www.mapainfoparticipa.com/index/home/>

- Quines eines ofereixen per a la participació ciutadana?

Per desenvolupar l'avaluació quantitativa d'aquest treball, s'ha extret la informació corresponent a la segona onada i que indicava el percentatge d'indicadors positius extrets dels webs dels Ajuntaments i relatius a la informació exposada anteriorment. El fitxer que s'ha utilitzat es el relatiu a l'informe dels ajuntaments d'entre 10.001 i 50.000 habitants, d'aquesta informació s'ha extret la que fa referència als municipis entre 10.000 i 20.000 habitants, objecte del meu treball, i d'aquests municipis he agafat l'indicador "Porcentaje indicadores positivos 2ª ola" i el nombre d'habitants, per poder identificar els municipis entre 10.000 i 20.000 habitants. Aquests indicadors permeten tenir un punt de partida i veure quin era el desenvolupament dels webs municipals en la data del segons estudi (2ª onada), maig 2013, que es la informació més recent. Aquesta data és anterior a l'entrada en vigor de la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern de Catalunya, (gener 2016) això pot donar peu a pensar que son dades que han quedat obsoletes, potser és així en alguns casos, però com anirem veient, el desenvolupament dels webs municipals es pot haver incrementat, però encara estan per sota del que la Llei exigeix.

En segon lloc, s'ha utilitzat l'estudi que la Fundació Carles Pi i Sunyer va elaborar pel Síndic de Greuges de Catalunya, donant compliment a la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern de Catalunya, amb la intenció d'oferir informació sobre els impactes, problemes i avantatges en l'entrada en vigor d'aquesta Llei. Aquest informe es va realitzar entre el mes de gener i abril del 2016, per la qual cosa té una visió molt inicial, ja que l'entrada en vigor de la normativa va ser l'1 de gener del 2016.

De tots els informes i estudis fets per la Fundació Carles Pi i Sunyer, m'he centrat en el que fa referència als municipis entre 5.001 i 20.000 habitants, això és 59 municipis de tot Catalunya¹³. Per extreure la informació necessària per aquest estudi, s'ha cercat a la base de dades original i concretament els fitxers:

- Codificació original: en aquest fitxer he trobat la codificació de les diferents variables i la seva definició
- Original 34885 Ajuntaments 5001 a 200000: En aquest arxiu he trobat dades identificatives dels municipis amb tots els indicadors avaluats en aquest grup. D'aquest fitxer he extret el grup municipis objecte del meu estudi
- Valors de les variables base: en aquest arxiu he trobat el valor de les variables que puntuaven els diferents indicadors

¹³ <http://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=357>

<http://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=358>

D'aquests arxius, s'ha extret únicament la informació d'una part de les variables que son les que han de donar la informació necessària per l'avaluació de l'estudi.

b) Selecció d'indicadors avaluació quantitativa

1d05	Existència de lloc web
a59_2	[Ple/Consell metropolità] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web
a59_3	[Regidors/Consellers/Diputats] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web
a59_4	[Junta de Govern/Comissió de govern] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web
a57	Espai dedicat a la participació ciutadana
a19	S'identifiquen canals de participació ciutadana?
a20	Informació de canals de participació ciutadana
a28_1	Està disponible la relació de llocs de treball?
a29_1	Està disponible la plantilla de personal
a30_1	[Retribucions] Es disposa d'informació general sobre retribucions, indemnitzacions i dietes dels empleats públics agrupada en funció dels nivells i els cossos?
c02_1	Informació pressupostària 2016
c02_2	Informació pressupostària 2015
a27	Organigrama o directori institucional
a67	Es disposa dels ordres del dia de la Junta de Govern o comissió de govern?
a68	Estan disponibles les actes de la Junta de Govern o comissió de govern?

Els valors de cadascun d'aquests indicadors es mostren en el quadre següent:

variable	valor	Etiqueta	variable	valor	Etiqueta
id05	1	Sí	a19	1	Sí
id05	2	No	a19	2	No
a59_2	1	Sí	a20	1	Sí
a59_2	2	No	a20	2	No
a59_3	1	Sí	a27	1	Sí, és complet i fàcilment accessible
a59_3	2	No	a27	2	Sí, ofereix només informació bàsica sense detallar
a59_4	1	Sí	a27	3	No
a59_4	2	No	a28_1	1	Sí
a67	1	Sí, amb accés a l'històric (com a mínim tot l'any anterior i l'actual)	a28_1	2	No
a67	2	Sí, només la darrera o darreres actes	a29_1	1	Sí
a67	3	Sí, només algunes		2	No
a67	4	No	a30_1	1	Sí
a68	1	Sí, amb accés a l'històric (com a mínim tot l'any anterior i l'actual)	a30_1	2	No
a68	2	Sí, només la darrera o darreres actes	c02_1	1	Sí
a68	3	Sí, només algunes	c02_1	2	No
a68	4	No	c02_2	1	Sí
a57	1	Sí	c02_2	2	No
a57	2	No			

S'han complementat les dades dels municipis estudiats, amb informació de l'AOC sobre la solució dels portals de transparència que tenen aquests ens locals. Aquesta informació és d'interès per veure quina ha estat la solució adoptada per els municipis objecte d'aquest estudi i comprovar si aquesta solució ha estat un portal propi o la tria ha estat el portal de transparència AOC. D'aquesta informació s'ha observat que dels 59 municipis avaluats, tots disposen del portal de transparència i el 8,47% tenen un portal de transparència propi o plataforma comercial i la resta, un 91,53% tenen el portal de transparència de l'AOC.

c) Justificació de casos

En la relació que s'adjunta seguidament, és dona informació sobre les dades bàsiques dels municipis avaluats, nom, codificació, població, valoració 2ª onada Infoparticipa, solució portal transparència. En aquest llistat s'ha inclòs el Municipi de Manlleu, que tot i estar sensiblement per sobre dels 20.000 habitants, s'ha triat com un estudi de cas, atès que té una solució de portal propi i pot aportar informació sobre reorganització administrativa interna. En la relació es pot observar la variabilitat dels percentatges de desenvolupament dels webs municipals dels municipis entre 10.000 i 20.000 habitants segons indicadors Infoparticipa.

Llista de municipis catalans entre 10.000 i 20.000 habitants (marcats els cassos seleccionats per aquest estudi)

<i>POBLACIÓ</i>	<i>CODI</i>	<i>HABITANTS</i>	<i>INFOP 2ªONADA</i>	<i>portal transparència AOC/CIAL</i>
Abrera	08001AA000	12.071	56,1	PROPI
Arenys de Mar	08006AA000	15.289	70,73	AOC
Argentona	08009AA000	11.978	58,54	AOC
Badia del Vallès	08904AA000	13.502	41,46	AOC
Balaguer	25040AA000	16.479	39,02	AOC
Banyoles	17015AA000	19.299	56,1	AOC
Berga	08022AA000	16.238	41,46	AOC
La Bisbal d'Empordà	17022AA000	10.759	46,34	AOC
Caldes de Montbui	08033AA000	17.098	63,41	AOC
Calella	08035AA000	18.226	39,02	AOC
Calonge	17034AA000	10.520	41,46	AOC

Canet de Mar	08040AA000	14.177	48,78	PROPI
Canovelles	08041AA000	15.906	36,59	AOC
Cardedeu	08046AA000	17.938	56,1	AOC
Castellbisbal	08054AA000	12.364	31,71	AOC
Castelló d'Empúries	17047AA000	10.870	36,59	AOC
Castell-Platja d'Aro	17048AA000	10.589	41,46	AOC
Corbera de Llobregat	08072AA000	14.240	43,9	AOC
Cubelles	08074AA000	14.420	53,66	AOC
Cunit	43051AA000	11.883	46,34	AOC
Deltebre	43901AA000	11.676	29,27	AOC
Escala, L' Franqueses del Vallès (Les)	17062AA000 08086AA000	10.276 19.446	26,83 60,98	AOC AOC
Garriga (La)	08088AA000	15.740	29,27	AOC
Llagosta (La)	08105AA000	13.252	46,34	AOC
Lliçà d'Amunt	08107AA000	14.742	46,34	PROPI
Malgrat de Mar	08110AA000	18.371	43,9	AOC
Mollerussa	25137AA000	14.900	34,15	AOC
Montgat	08126AA000	11.501	34,15	AOC
Montornès del Vallès	08136AA000	16.172	43,9	AOC
Mont-roig del Camp	43092AA000	11.877	31,71	AOC
Palamós	17118AA000	17.911	41,46	AOC
Palau-solità i Plegamans	08156AA000	14.457	41,46	AOC
Pallejà	08157AA000	11.298	29,27	PROPI
Parets del Vallès	08159AA000	18.901	68,29	AOC
Piera	08161AA000	14.991	36,59	AOC
Premià de Dalt	08230AA000	10.392	34,15	AOC

Ripoll	17147AA000	10.632	10751	AOC
Roca del Vallès (La)	08181AA000	10.504	51,22	AOC
Roses	17152AA000	19.575	53,66	AOC
Sant Andreu de Llavaneres	08197AA000	10.493	53,66	AOC
Sant Carles de la Ràpita	43136AA000	14.760	26,83	AOC
Sant Celoni	08202AA000	17.317	70,73	AOC
Sant Joan de Vilatorrada	08218AA000	10.768	46,34	AOC
Sant Just Desvern	08221AA000	16.631	63,41	AOC
Sant Quirze del Vallès	08238AA000	19.602	53,66	AOC
Sant Sadurní d'Anoia	08240AA000	12.689	56,1	AOC
Santa Coloma de Farners	17180AA000	12.681	48,78	AOC
la Seu d'Urgell	25203AA000	12.249	48,78	AOC
Tàrraga	25217AA000	16.444	63,41	AOC
Tordera	08284AA000	16.433	36,59	AOC
Torelló	08285AA000	13.881	41,46	AOC
Torredembarra	43153AA000	15.371	46,34	AOC
Torroella de Montgrí	17199AA000	11.388	48,78	AOC
Vallirana	08295AA000	14.633	70,73	AOC
Vilanova del Camí	08302AA000	12.452	70,73	AOC
Masquefa	08119AA000	8.406	82,93	AOC
Montmeló	08135AA000	8.863	51,22	AOC
Manlleu		20.416	80,49	PROPI

TOTAL POBLACIÓ 835.937

d) Anàlisi dades quantitatives

L'anàlisi documental, com a tècnica d'avaluació quantitativa, ens permet veure de forma molt general, quin es el desenvolupament dels webs municipals (portal de transparència, participació..). Les dades obtingudes mitjançant aquesta tècnica aporten una idea sobre el desenvolupament dels dos dels pilars de Govern Obert (transparència i participació) entre el segment de municipis de dimensió entre 10.000 i 20.000 habitants, però tal i com es pot veure en els següents quadres, no és determinant i les dades no estan actualitzades.

Les dades que ens dona el quadre fan referència a la totalitat dels municipis del segment objecte d'estudi, segons els indicadors seleccionats. Aquests resultats ens indiquen en quin grau estan desenvolupats els webs dels diferents ajuntaments. Ens indiquen que en els webs municipals es troben espais amb informació municipal de caire pressupostari, de composició del consistori, espais de participació ciutadana, però no tenim dades sobre el desenvolupament de portals de transparència, dades sobre participació ciutadana, etc.

Segons el resultat de les anàlisis, i com es pot veure en el quadre, els indicadors donen una bona puntuació als webs municipals, però això no vol dir que tinguin un òptim desenvolupament pel que fa al concepte de Govern Obert.

Com es veurà en la anàlisi qualitatiu, el concepte de Govern Obert en l'administració municipal catalana està en fase molt inicial.

VARIABLE	CONCEPTE	si	no	Sí, és complet i fàcilment accessible	Sí, ofereix només informació bàsica sense detallar	Sí, amb accés a l'històric (com a mínim tot l'any anterior i l'actual)	Sí, només la darrera o darreres actes	Sí, només algunes
1d05	Existència de lloc web	100	0					
a59_2	[Ple/Consell metropolità] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web	100	0					
a59_3	[Regidors/Consellers/Diputats] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web	100	0					
a59_4	[Junta de Govern/Comissió de govern] Identifiqui els òrgans de govern amb informació al lloc web	89,66	10,34					
a57	Espai dedicat a la participació ciutadana	77,59	22,41					
a19	S'identifiquen canals de participació ciutadana?	65,52	34,48					
a20	Informació de canals de participació ciutadana	55,17	44,83					
a28_1	Està disponible la relació de llocs de treball?	44,83	55,17					
a29_1	Està disponible la plantilla de personal	75,86	24,14					
a30_1	[Retribucions] Es disposa d'informació general sobre retribucions, indemnitzacions i dietes dels empleats públics agrupada en funció dels nivells i els cossos?	34,48	65,52					
c02_1	Informació pressupostària 2016	43,1	56,9					
c02_2	Informació pressupostària 2015	87,93	12,07					
a27	Organigrama o directori institucional		31,03	41,38	29,59			
a67	Es disposa dels ordres del dia de la Junta de Govern o comissió de govern?		81,03			13,79	1,72	3,45
a68	Estan disponibles les actes de la Junta de Govern o comissió de govern?		43,1			46,55	6,9	3,45

Taula amb resultat percentuals segons indicadors seleccionats corresponent als municipis catalans entre 10.000 i 20.000 habitants

e) Selecció de casos per l'estudi qualitatiu

L'anàlisi quantitatiu no ens dona totes les dades necessàries per respondre les qüestions presentades, per aquest motiu, es fa necessària la utilització d'altres tècniques d'avaluació qualitatives com les entrevistes personals en profunditat.

Com s'ha comentat, i atesa la manca de bibliografia i d'estudis sobre la matèria, en aquesta investigació, l'estudi es centrarà en la tècnica de les entrevistes en profunditat que es realitzaran a determinats actors que poden aportar informació, des de diferents punts de vista, dels factors que incideixen en les diferents velocitats de desenvolupament del projecte de Govern Obert. No són moltes les experiències en aquest camp i per tant, tampoc hi ha moltes publicacions que parlin de casos pràctics. Per aquest motiu la informació que facilitin aquestes entrevistes, aportaran una enorme font de recursos d'informació per donar resposta a les preguntes d'avaluació. S'han triat diferents perfils que aporten visions diferents sobre el mateix tema,

Institucions supramunicipals per copsar els diferents suports que es donen als ajuntaments

- AOC: Suport tecnològic
- Diputació de Barcelona: Suport organitzatiu i de gestió.

La selecció dels municipis, s'ha fet seguint els següents criteris següents:

- Valors de desenvolupament del web municipal segons indicadors infoparticipa
- Desenvolupament plataforma transparència AOC
- Desenvolupament plataforma comercial

S'han seleccionat els següents municipis d'entre la mostra

- Ajuntament de Manlleu
- Ajuntament de Sant Just Desvern
- Ajuntament de la Vila de Piera

Dels casos seleccionats, i segons els indicadors d'INFOPARTICIPA, dos d'ells tenen una puntuació elevada pel que fa al desenvolupament del portal de transparència, d'aquests dos, un ha desenvolupat la plataforma de transparència que AOC ha posat a l'abast dels municipis catalans de forma gratuïta, l'altra ha desenvolupat una plataforma transparència pròpia (comercial). El tercer municipi té una baixa puntuació en el desenvolupament del web i utilitza la plataforma de transparència AOC.

Com s'ha comentat, aquest és un estudi comparatiu de Govern Obert entre tres ajuntaments d'un perfil similar (entre 10 i 20.000 habitants) amb

projectes de Govern Obert en marxa però amb diferents etapes de maduració

L'estudi vol incidir en la diferencia de desenvolupament del procés, la velocitat d'implementació dels projectes i establir quins son els elements que afecten en el desenvolupament dels projectes de Govern Obert.

Per fixar els elements limitadors/impulsors, serà necessari trobar semblances i diferències entre els conceptes de transparència, dades obertes i participació dels ajuntaments i determinar si la naturalesa d'aquests elements és de caire intern (organització/cultura/relació), extern (suport institucional/relacional) o de voluntat política i si aquests factors actuen de forma individual o conjunta.

Voldria fer també un anàlisi descriptiu d'un ajuntament amb un desplegament madur i avançat en el concepte Govern Obert, com a model vàlid a seguir i veure fins a quin punt aquest model s'ha consolidat, després d'un període d'implementació

He triat *l'Ajuntament de Gavà* atès que el seu projecte està funcionant des del 2014 i el seu web i portal de transparència son un exemple d'informació, participació, dades obertes i reutilitzables.

Relació d'entrevistes realitzades:

AOC.- Consorci Administració oberta de Catalunya

He entrevistat a la *Sra. Judith Aguas*, Cap del servei de Transparència del Consorci d'Administració Oberta de Catalunya. La trobada es va fer a la seu de l'AOC i l'entrevista va ser amb un format semi-estructurat.

La transcripció d'aquesta entrevista es troba en l'annex 1

D'aquesta entrevista he obtingut informació sobre la plataforma AOC i la seva implementació en els ajuntaments, així com també m'han donat informació sobre quin es el suport que aquest consorci dona als diferents ajuntaments i de quina forma el dona.

Diputació de Barcelona

He entrevistat al *Sr. Carles Agustí*, Va ser comissionat de Participació Ciutadana i Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona. També ha estat Director General d'Àfers Interdepartamentals del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, des d'on va impulsar la guia per a la implementació del Govern Obert als Municipis de Catalunya. Actualment és Director de Govern Obert de la Diputació de Barcelona, on des de fa uns sis mesos està desenvolupant un projecte de Govern Obert adreçat als municipis de la demarcació de Barcelona. L'entrevista va ser amb un format semi-estructurat.

La transcripció d'aquesta entrevista es troba en l'annex 2

D'aquesta entrevista he obtingut informació sobre el suport que dona la Diputació als diferents municipis per desenvolupar el Govern Obert i altres serveis. També he copsat quina era la seva opinió sobre els diferents factors que poden incidir en el desenvolupament del projecte de Govern Obert en els diferents municipis.

Ajuntament de Sant Just Desvern

La tria d'aquest cas el vaig fer després de parlar amb la Sra. Judith Aguas de l'AOC i va ser ella la que em va informar sobre l'alt grau de desenvolupament del portal de transparència de l'AOC per part d'aquest ajuntament. Pel meu treball m'interessava observar el treball d'un ajuntament que tingues un important desenvolupament de la plataforma AOC. L'entrevista va ser amb un format semi-estructurat.

L'entrevista en aquest ajuntament es va fer a:

Gina Pol, Regidora d'Alcaldia-Presidència, Acció social, Comunicació i transparència, i igualtat.

Pere Galindo, tècnic informàtic de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, Cap de la unitat d'informàtica.

La transcripció d'aquesta entrevista es troba en l'annex 3

D'aquesta entrevista he obtingut informació sobre l'implementació del Govern Obert, els suports que es reben per part de les diferents institucions, sobre les dificultats del dia a dia en la implementació d'aquest projecte i la repercussió d'aquest projecte en la reorganització administrativa interna.

Ajuntament de Piera

L'entrevista feta en aquest Ajuntament es va fer a Jordi Madrid, Alcalde de la Vila de Piera des del mes de maig del 2015. L'interès en entrevistar-me amb l'alcalde d'aquest municipi ve donada per l'estudi d'un cas en el que el desenvolupament de govern electrònic està encara en un estadi molt inicial. La trobada es va fer a la seu de l'Ajuntament de la Vila. L'entrevista va ser en format semi-estructurat.

La transcripció d'aquesta entrevista es troba en l'annex 4

D'aquesta entrevista he obtingut informació sobre la dificultat d'implementar el Govern Obert, sobre les dificultats que tenen per avançar en el projecte de transparència, participació i he copsat els factors que dificulten aquest desenvolupament, sobre els suports institucionals que reben i sobre les prioritats polítiques en avançar en aquest projecte.

Ajuntament de Manlleu

Aquest Ajuntament té una població de 20.416, tot i que està sensiblement per sobre dels 20.000 habitants, l'he triat pel seu alt grau de desenvolupament en el projecte de Govern Obert. El portal de transparència i bon governs està desenvolupat a partir d'una plataforma comercial.

En aquest ajuntament es va fer l'entrevista a la Sra. *M. Carme Noguera*. Coordinadora d'organització, persones i Administració electrònica de l'Ajuntament de Manlleu. La Sra. Noguera està ocupant una plaça tècnica amb competències d'organització, per l'impuls i millora en els procediments de treball intern de l'administració i el desenvolupament de l'administració electrònica així com la implementació, seguiment i gestió d'eines de transparència i Govern Obert.

La trobada es va fer a la seu de l'Ajuntament i l'entrevista va ser en format semi-estructurada.

La transcripció de l'entrevista es troba en l'annex 5

D'aquesta entrevista he obtingut informació de com han s'ha afrontat un canvi de reorganització processos i canvi mètodes de treball, la importància d'aquest projecte de canvi per encarar els nous reptes de Govern Obert, transparència, participació, i copsar opinió de quins poden ser els factors més determinants a l'hora de desenvolupar el projecte Govern Obert.

Ajuntament de Gavà

L'entrevista s'ha fet amb la Sra. Carme Lavado Sánchez, responsable de la unitat d'informàtica de l'Ajuntament de Gavà. L'entrevista s'ha fet viat correu electrònic mitjançant qüestionari.

La transcripció d'aquesta entrevista es pot veure en l'annex 6 (pàg.67)

Tot i que per dimensions aquest ajuntament estaria fora del segment triat per aquest estudi, he valorat el seu anàlisi per l'alt grau de desenvolupament que presenta el seu web, el seu portal de transparència i les dades obertes que s'ofereixen i que son del tot reutilitzables. L'entrevista ha estat interessant des del punt de vista de la manca de consolidació del projecte, i validar també els factors que incideixen en aquesta manca de consolidació

f) Anàlisi dades qualitatives

L'estudi de les dades extretes de les entrevistes, s'ha fet des de la perspectiva dels factors que poden incidir en el desenvolupament del Govern Obert (transparència, participació, col·laboració).

- Factors interns
- Voluntat Política i demanda ciutadana
- Suport institucional

Les dades observades en els tres municipis seleccionats, conclouen que el desenvolupament del Govern Obert està encara en fases molt inicials. Els municipis estan del tot immersos en la tasca de complir amb la normativa de transparència que va entrar en vigor ara fa un any. Manlleu és el municipi més desenvolupat en matèria de transparència i informació.

Pel que fa a la participació ciutadana, aquesta es considera important per part de tots els ajuntaments, però sense cap pla específic per impulsar-la.

Pel que fa a la col·laboració, el tercer pilar del Govern Obert, es presenta algun tret de col·laboració amb d'altres institucions, sobre tot pel que fa a la utilització de diverses plataformes E_tram, e_fac, perfil contractant. Cap pla per desenvolupar l'empoderament, col·laboració ciutadana.

Un aspecte important del Govern Obert, és el canvi de gestió de l'administració, canvi que també promulguen les Lleis 39 i 40/2015 de procediment administratiu i règim jurídic de les administracions públiques. Únicament en un dels municipis, Manlleu, s'observa un canvi relatiu als procediments. L'any 2009 es va fer un inventari i catalogació dels procediments aquest procés va ajudar a ordenar-los i a establir mètodes de treball que van facilitar la publicació de la informació de l'acció de govern i de la gestió de l'administració des del mateix moment en que es produeix, facilitant així les obligacions que marquen les noves Lleis 39 i 40/2015. Això els ha permès poder disposar ara d'un alt grau de desenvolupament pel que fa a la transparència i participació ciutadana, sense que això representi un sobre esforç addicional a la feina de gestió administrativa municipal.

La resta de municipis no han fet cap pla de millora procedimental ni cap reorganització de la seva estructura. Dels casos estudiats, l'Ajuntament de Sant Just, no treballa en el projecte de Govern Obert, estan immersos en ampliar el desenvolupament del portal de transparència. Aquest desenvolupament es basa en la voluntat política i la persistència del tècnic de la unitat d'informàtica. S'han utilitzat els serveis del consorci de forma integrada i possibiliten la seva utilització de forma extensiva (plataforma transparència). Els aplicatius informàtics interns els tenen pseudo-integrats en la aquesta plataforma. Es facilita la seva utilització als treballadors de l'Ajuntament i s'intenta evitar al màxim la duplicitat de tasques, però no sempre es possible. Si la plataforma AOC fos més flexible, es podria integrar millor en les aplicatius interns.

Pel que fa a l'Ajuntament de Piera, no es treballa en projecte de Govern Obert. Pel que fa al portal de transparència, el suport que reben de l'AOC fa que el seu portal de transparència, disposi de la informació per complir una

part de la Llei de transparència. En el web de l'Ajuntament de Piera es pot trobar l'enllaç al portal de transparència, en aquest portal, trobem un espai destacat de Govern Obert i transparència.

Les dades que consten, son dades no reutilitzables, en PDF o links que ens porten a repositoris de la Diputació o de la Generalitat, informació que penja el consorci AOC de forma periòdica i cercant la informació en les plataformes de les institucions supramunicipals corresponents. Es troben apartats on encara no es disposa de la informació, tot i que s'està fent un esforç per adequar la informació a les normatives de transparència i bon govern.

Pel que fa al cas que ens havia de donar validesa a la consolidació del Govern Obert, pel fet que tenen un web amb un molt bon funcionament des de l'any 2014, he constatat que tampoc s'ha fet cap reorganització ni cap canvi procedimental, aquest desenvolupament està basat únicament en aplicacions informàtiques que ara per ara estan donant la resposta que es va impulsar i establir l'any 2014. En aquest any, aquest municipi disposava d'un lideratge fort i que va tirar endavant amb aquest projecte. El lideratge ja no hi és i s'està funcionant gràcies a l'embranchida inicial de la posada en funcionament del projecte.

Els quadres comparatius que s'ofereixen en aquest estudi, en donen informació comparada de la selecció de casos en relació als diferents factors limitadors/impulsors del Govern Obert i les diferents variables corresponents a cadascun d'aquests factors.

<i>SUPORT INSTITUCIONAL</i>	<i>AOC</i>	<i>DIPUTACIÓ</i>	<i>SANT JUST</i>	<i>PIERA</i>	<i>MANLLEU</i>	<i>GAVA</i>
<i>Àmbit suport</i>	Garantir compliment Llei transparència. Els ajuntaments no estan explotant al màxim les eines que l'AOC facilita	Catàleg de serveis., suport processos participatius, programes formació. 2016 s'inicia suport Govern Obert. Demanda baixa. Manca sensibilització municipal	Suport de l'AOC a nivell tecnològic i tècnic per garantir compliment Llei de transparència	Suport de l'AOC a nivell tecnològic i tècnic per garantir compliment Llei de transparència. Únicament informació automatitzada AOC	El suport de és caire tecnològic. S'aprofiten plataformes tecnològiques de diferents institucions	No es comenta
<i>Suport Diputació</i>	Hi ha coordinació entre totes les institucions per donar suport . Existeix conveni	Les institucions tenen la capacitat de donar el suport que els ajuntaments necessiten, potser no es fa tota la publicitat necessària.	Resta institucions suport mínim. Diputació : formació, Generalitat Suport assessoria legal	Formació diversa de caire gestió administrativa	No es comenta	Sense suport Diputació
<i>Suport Generalitat</i>				No es comenta	Plataforma perfil contractant	no és comenta
<i>Suport Localret</i>				No es comenta	No es comenta	Foro per compartir bones praxis, problemes de caire tecnològic
<i>Suport AOC</i>				Posada en marxa plataforma transparència	Posada en marxa plataforma transparència.	Plataformes E-ARXIU E-TRAM E-FAC
<i>Hi ha diferències en el suport que es dona segons dimensions ajuntaments</i>	No hi ha diferències segons dimensions	s'ajusta segons les dimensions del municipi	no es comenta	no es comenta	Plataforma AOC dona resposta a ajuntaments més petits	no es comenta

FACTORS INTERNS	AOC	DIPUTACIÓ	SANT JUST	PIERA	MANLLEU	GAVA
<i>S'han treballat canvis organitzatius interns?</i>	El nivell d'organització dels ajuntaments dificulta/ajuda el compliment de la normativa de transparència	les institucions supramunicipals han d'explicar, formar, donar suport canvis organitzatius, culturals. De moment no es fa.	No s'està treballant canvi organitzatiu	No s'està treballant canvi organitzatiu	Més que un canvi organitzatiu, hi ha hagut un canvi de mètode de treball	No s'ha treballant cap canvi organitzatiu
<i>S'han treballat canvis procedimentals interns?</i>	Seria del tot necessari simplificar i homogeneïtzar processos administratius. Necessitat reglament per administració municipal.		No s'està treballant canvi procedimental	No s'està treballant canvi procedimental	L'any 2009 es va treballar amb els canvis procedimentals	No s'ha treballat cap canvi procedimental
<i>Es disposa de personal tècnic?</i>	no procedeix	Majoritàriament els ajuntaments no disposen del personal tècnic adequat	Existeix un tècnic informàtic (responsable unitat informàtica) que ha impulsat el projecte de transparència	No es disposa de personal tècnic	Tècnic d'organització que ha treballat canvis procedimentals i està al capdavant de l'Administració electrònica	El 2014 es va fer un impuls del projecte, però el tècnic que liderava va marxar. Ara esta funcionant amb l'embranchida inicial.
<i>Quin tipus de plataforma s'està utilitzant? Comercial/AOC?</i>	no procedeix	Desenvolupar plataforma comercial o plataforma AOC, és qüestió de recursos	Es treballa amb plataforma AOC per que és una eina conjunta per a molts ajuntaments i els ciutadans poden fer comparances més fàcilment.	S'està treballant amb la plataforma AOC. Les dades publicades son les que penja de forma automàtica AOC	Plataforma pròpia/gestor documental	Plataforma pròpia
<i>Es treballa canvi cultural intern?</i>	Caldria fer un replantejament de l'organització municipal per facilitar i simplificar la gestió documental i canviar dinàmiques de treball	és important treballar un canvi cultural en l'organització per garantir èxit projecte	No s'està treballant canvi cultural	No s'està treballant canvi cultural	S'ha treballat un canvi cultural intern- Hi ha dificultat per assumir algunes responsabilitats per part de les àrees	No s'ha treballat cap canvi cultural intern

FACTORS INTERNS	AOC	DIPUTACIÓ	SANT JUST	PIERA	MANLLEU	GAVA
<i>Aplicatius interns integrats a la plataforma?</i>	no procedeix	no procedeix	Es necessita plataforma (AOC) més flexible per integrar els aplicatius interns. Aquests no tenen prestacions per oferir dades obertes	aplicatius no integrats a la plataforma	La pròpia plataforma funciona com a gestor documental i s'integra en altres plataformes d'institucions supramunicipals	Els aplicatius interns estan integrats a la plataforma de tal forma que les dades es penjen tan bon punt es gestionen (son del tot reutilitzables)
<i>El compliment de la Llei de la transparència, representa major càrrega treball?</i>	no hauria de ser així	No hauria de ser així	Els aplicatius interns no estan integrats i penjar la informació representa una feina afegida (mínima) per la tasca informàtica que s'està fent.	si, representa major càrrega	No representa major feina atès que es funciona amb gestió integrada) des de l'inici (registre) fins resolució.. (signatura electrònica....	No es contesta
<i>Existeix òrgan de treball per desenvolupament projecte transparència/Govern Obert?</i>	no procedeix	No procedeix	Comitès de treball format pels responsables de les àrees. Cada àrea té la seva responsabilitat envers informació transparència	No existeix	Si, existeix comitè i també unitat organització de funcionament transversal	No es contesta
<i>Resistències/dificultats internes?</i>	no procedeix	no procedeix	Algunes de caire volum feina i d'altres que qüestionen la informació a publicar	Si es planteja un canvi, podrien haver resistències, però l'objectiu es prou fort per vèncer-les.	Poc significatives.	Sense dificultats en la implementació. La major dificultat actual és la manca de lideratge.
<i>Necessitat recursos econòmics?</i>	no procedeix	son importants, però no definitius	No son determinants, però ajudarien	Del tot necessaris per disposar de personal. (capl)	No son determinants	No es contesta
<i>Lideratge tècnic per impulsar canvi?</i>	L'existència de personal tècnic facilita l'impuls del projecte	L'existència d'un lideratge tècnic és bàsic, juntament amb una ferma voluntat política	L'existència de lideratge tècnic és bàsic. Juntament amb voluntat política	No hi ha personal per impulsar el canvi necessari.	Absolutament necessari, juntament amb ferma voluntat política.	En l'actualitat no hi ha lideratge tècnic

VOLUNTAT POLÍTICA I DEMANDA CIUTADANA	SANT JUST	PIERA	MANLLEU	GAVA
Priorització política del projecte (recursos econòmics/"full de ruta"	La priorització s'ha fet en aquesta legislatura (2015), coincidint amb l'entrada en vigor de la Llei de transparència	Hi ha voluntat política però no s'ha prioritzat	Hi ha una ferma voluntat política de canvi de mètode de gestió i obertura de dades cap a la ciutadania	Es va prioritzar el projecte al 2014. Ara falta lideratge i no s'està actualitzant ni impulsant nous reptes.
Regidoria amb competències projecte (transparència)	Existeix regidoria	No hi ha tècnic ni lideratge	Existeix unitat d'organització	Hi ha tècnics, però en l'actualitat no hi ha lideratge
Els ciutadans coneixen l'eina i el concepte transparència, Govern Obert?	No es coneix en tota la seva amplitud	No es coneix	Hi ha un cert coneixement, però s'està treballant per que la ciutadania la conegui i la compregui	El ciutadà no coneix l'eina i desconeix també l'esforç que hi ha darrera de les dades obertes que s'ofereixen
Quines mesures s'han pres per que la ciutadania conegui la informació municipal?	No s'ha pres cap mesura d'informació/formació de la ciutadania. Es coneix la seu electrònica però no portal transparència	mensualment es publica una revista en format paper per informar a la ciutadania de les obres, actes, agendes, etc.	Es fan programes d'informació/formació digital (tallers) per a la gent gran, per alumnes de 6e. Eso i per alumnes batxillerat. La informació que es dona va més enllà de la informació municipal (CAT SALUT)	No s'ha fet cap programa d'informació cap a la ciutadania.
Dades obertes i reutilitzables?	les dades no son reutilitzables (ni les que es penjen per l'AOC, ni les que penja l'ajuntament)	Les dades que es penjen alprotal per l'AOC No son reutilitzables	Les dades son reutilitzables i oportunes (es penjen tant bon punt es gestionen)	Les dades son reutilitzables i oportunes (es penjen tant bon punt es gestionen)

4) DISCUSSIÓ DELS RESULTATS I CONCLUSIONS

Una de les dificultats en la realització d'aquest treball, és l'escassa bibliografia i documentació existent. No s'han trobat estudis que parlin de la implementació del Govern Obert, i menys encara d'implementació de Govern Obert en l'administració local.

L'estudi fet amb els indicadors de desenvolupament dels webs municipals d'Infoparticipa i les entrevistes realitzades a ajuntaments i a institucions supramunicipals, permeten veure que el desenvolupament del Govern Obert en l'administració municipal catalana està en una fase molt inicial.

L'estudi quantitatiu ens dona informació sobre el desenvolupament dels webs municipals a nivell general i pel segment dels municipis de l'estudi. En els resultats es veu que totes les poblacions tenen un lloc web, el nivell de desenvolupament d'aquest lloc és dispar. La totalitat dels municipis tenen penjada la informació relativa a la composició del consistori i pràcticament tots tenen també penjada la informació dels òrgan de govern municipal.

Pel que fa a la informació disponible en el portal de transparència, ens trobem que la informació penjada en tots els casos és la que l'AOC penja de forma automàtica i periòdica agafant les dades de les plataformes de diferents institucions, Generalitat, Diputació, Govern espanyol. Aquesta informació és la que els ajuntament estan obligats a presentar davant de les plataformes d'aquestes institucions (informació pressupostària, les actes dels plens, plantilles de personal, etc.).

Tornant a l'avaluació dels webs municipals, i pel que fa als espais de participació ciutadana, els indicadors d'infoparticipa ens indiquen que el 70% té un espai de participació ciutadana, però si cerquen canals de participació, el percentatge baixa més i ens trobem que en el 65% del casos s'identifiquen canals de participació. Pel que fa a la informació d'aquests canals, únicament s'informa d'aquests en el 55% dels casos.

En relació a la informació de la plantilla de personal, el 70% dels municipis tenen aquesta dada informada, i pel que fa a la relació de llocs de treball el percentatge de municipis que tenen aquesta informació a disposició, baixa fins el 44%. El % encara baixa més quan s'informa de les retribucions. Això es podria explicar per les resistències a penjar informació per la qual es pugui identificar alguna dada que identifiqués persones concretes. En el cas d'una plaça singular, s'identifica la persona que l'ocupa i això pot crear resistències per penjar aquesta informació, tot i que la Llei obliga.

Quan es detalla la informació pressupostària, sobta que el % de municipis que tenen penjada la informació del pressupost 2015, sigui més alt que els que tenen la informació del 2016. Això ens demostra que la informació no es penja de forma automàtica, en el moment que es produeix. La informació es va penjant de forma periòdica com a tasca afegida a la gestió del dia a dia. La informació del 2015 està penjada per que es exercici tancat, en canvi la informació del 2016, es va penjant a mesura que es van tancant trimestres, o quan es tanca l'exercici.

Pel que fa als resultat de l'avaluació qualitativa, s'han avaluat els diferents factors que poden incidir en el desenvolupament del Govern Obert:

Suport institucional:

El suport que s'està donant és bàsicament de caire tecnològic, bàsicament per garantir el compliment de la Llei de transparència. Malgrat aquest suport, la Llei no es compleix ja que, a part de la informació que penja automàticament l'AOC, els ajuntaments han de penjar informació que únicament disposen ells i no tots els ajuntaments la pengem.

En el cas de l'Ajuntament de Manlleu, el suport que obté també es tecnològic, però aquest suport va més enllà dels altres casos. Utilitza el suport tecnològic de l'AOC per accedir a les plataformes d'altres institucions (e_tram, e_fac, e_arxiu, perfil contractant).

Els suports no tenen en compte les diferents dimensions dels ajuntaments, això pot portar greuges comparatius ja que no tots tenen els mateixos recursos per afrontar els canvis amb garanties d'èxit.

En aquest estudi es denota també que els ajuntaments sovint no coneixent en tota la seva extensió, els suports que les diferents institucions posen al seu abast. Les institucions supramunicipals tenen programes de suport, però actuen per iniciativa dels ajuntaments, si aquests no els coneixen, difícilment els sol·licitaran.

Factors interns:

La majoria d'ajuntaments no han treballat cap canvi en les seves organitzacions, ni canvis estructurals ni tampoc canvis procedimentals. Això dificulta el treball per garantir que la informació estigui disponible a les plataformes de transparència. Amb aquestes mancances podem deduir que la gestió a través de la seu electrònica, també ha de ser complicada. No es pot fer un "canvi de carta si la cuina no està endreçada".

Aquestes manca de canvis organitzatius, juntament amb les obligacions normatives en matèria de transparència, està representant un sobreesforç per determinats llocs de les administracions locals, que veuen com a part de la seva feina habitual, han de garantir que la informació estigui penjada al

portal de transparència, que els tràmits administratius es facin tal i com marca la nova normativa de procediment administratiu (tramitació electrònica), etc.

L'ajuntament de Manlleu, és l'únic dels casos seleccionats que ha treballat canvis procedimentals i canvis d'aplicatius interns, que els han portat a canviar els mètodes de treball, facilitant així els canvis cap a una veritable administració electrònica que facilita la gestió en línia als ciutadans i garanteix informació transparent, des del mateix moment en que es genera. Aquest canvi està ja "sedimentat" i l'organització municipal ja ha assumit els nous mètodes de treball.

En el cas de l'Ajuntament de Sant Just, veiem una voluntat i lideratge polític i un impuls tècnic que aprofiten les eines que el suport institucional els posa a l'abast, s'ha fet una feina tècnica important, però sense canvi en l'organització, i amb una eina (portal transparència) que no permet la integració del aplicatius interns. Això pot fer fracassar tots els reforços que s'estan esmerçant.

En aquests dos casos, cal esmentar que es va crear un comitè en el que hi participen els responsables de totes les àrees municipals amb l'objectiu de compartir la responsabilitat en matèria de transparència i en el cas de l'ajuntament de Manlleu, compartir i assumir els canvis procedimentals i de mètodes de treball.

El cas triat per a validar la consolidació del projecte de Govern Obert, L'ajuntament de Gavà, ofereix un portal de dades obertes molt potent, dades que es mostren des del moment en que es generen i del tot reutilitzables. Això ha estat possible a un esforç de caire tecnològic informàtic, ara be, darrera d'aquest portal no existeix cap reorganització estructural ni procedimental. En aquest cas, l'impuls d'aquest portal de dades obertes va ser possible per una voluntat política i un ferm impuls liderat per un tècnic. En aquests moments el tècnic que va iniciar aquest projecte ja no hi és i s'està treballant amb l'embranchida inicial, sense cap altra nou impuls per acabar de donar forma al projecte de canvi. El fet de no fer cap canvi en l'organització, el projecte va perdent potència. Aquest és un cas que ens ofereix un "aparador" potent, però sense cap canvi en l'organització. De res servirà tenir aquesta eina "vistosa" si l'administració no està preparada per assumir els nous mètodes de treball.

Des dels ajuntaments es manifesta una ferma voluntat per desenvolupar el Govern Obert, però no tenen el personal necessari per iniciar els projectes que els portarien a desenvolupar-lo, en alguns casos, aquesta voluntat política no es tradueix en lideratge, això també dificulta qualsevol desenvolupament d'aquests projectes que han d'implicar a tota l'organització.

En la majoria d'ajuntaments no ha fet cap projecte intern per ordenar la gestió. Garantir la informació del portal de transparència, ara per ara, en la majoria dels ajuntaments catalans, és una feina afegida a la gestió del dia a dia, i sovint no es pot assumir. El portal de transparència es presenta amb la informació que l'AOC volca periòdicament de forma automàtica.

Voluntat política i demanda ciutadana

En tots els casos, es reconeix la necessitat d'una ferma voluntat política per propiciar els canvis necessaris i assolir nous models de governança. El reconeixement de l'ímpuls polític ve donat per atorgar, de forma clara, les competències en matèria d'administració electrònica, transparència, Govern Obert, en una regidoria ja existent, o bé a una nova regidoria que assumeixi aquestes competències fins la implementació total del canvi i fins que aquest estès del tot assumit per l'organització. Aquest però no és l'únic factor necessari, cal també un lideratge tècnic, sostingut en el temps, per garantir l'èxit del projecte.

Segons els quadres analítics de l'avaluació qualitativa, la ferma voluntat política, juntament amb el fet de disposar d'un tècnic organitzatiu i un tècnic informàtic expliquen el fet que hi hagi ajuntaments que en aquests moments tinguin un grau superior de desenvolupament dels webs i dels portals de transparència així com de les seues electròniques.

Aquests factors han estat puntuats per sobre de la disponibilitat de recursos. Aquesta puntuació ha estat donada per ajuntaments que ja disposen de tècnics competents, això fa que els que no disposen d'aquest personal, valorin el element "recursos", com un factor important per dotar de més recursos econòmics les partides pressupostàries necessàries.

Pel que fa a la participació ciutadana, en tots els casos manifesten la necessitat que es promogui aquesta participació, però també indiquen que la ciutadania no demanda informació, possiblement per que no coneixen les eines que estan a la seva disposició, possiblement per que els seus ajuntaments no fomenten processos participatius. En els webs municipals existeixen llocs per informar de la participació, canals de participació, etc., però els ciutadans no els utilitzen. Les raons poden ser múltiples, però la raó que de forma recurrent ha sortit en les diferents entrevistes, és que no es promou la cultura participativa. La ciutadania no demana allò que no coneix.

Des dels ajuntaments s'han fet diversos programes per fomentar la digitalització de la ciutadania, mitjançant tallers digitals que ajuden als ciutadans a fer tràmits electrònics, hi ha ajuntaments que han fet programes adreçats als alumnes d'instituts (6é. ESO i batxillerat) per explicar que son les dades obertes i que hi poden trobar, que és l'administració electrònica, quins son els seus drets i els seus deures.... etc.

Dintre d'aquest apartat de voluntat política, cal esmentar un factor important en relació a les diferents normatives. La manca de reglament que les ha de desenvolupar, denota una certa manca de compromís polític. Segons la Presidenta del Consejo de la Transparencia, indica com a "un dels possibles motius que dificulten l'avanç en la matèria de transparència, el poc compromís dels polítics, malgrat el concepte de la transparència surt constantment en els programes polítics dels partits". Arizmendi, Esther. 2016.- article El país¹⁴.

Aquesta manca de compromís polític també es pot veure en la manca de reglament de les Lleis de transparència, recordem que aquest reglament l'ha d'aprovar el poder executiu, aquest reglament facilitaria una harmonització en l'aplicació de la normativa, la manca d'aquest reglament fa que l'aplicació d'aquesta normativa sigui desigual per territoris.

L'informe del síndic de Catalunya sobre la transparència, accés a la informació pública i bon govern del juliol 2016, en el punt 1.2, recorda que la Llei ha entrat en vigor sense cap assignació addicional de recursos per aplicar-la i les transformacions organitzatives i processals que s'emmarquen en la Llei, requereixen esforços materials significatius. Això ha tingut més impacte en les administracions de menys dimensions i amb menys recursos, l'administració local, i com a resultat d'això són les que tenen més dificultat en el desenvolupament d'aquest procés de canvi.

L'avaluació qualitativa ens demostra que els ajuntaments no estan desenvolupant projectes de Govern Obert. Ara tot just han iniciat el desenvolupament dels portals de transparència i tenen encara molt camí per recorre, tot i que reconeixen la importància de la participació i la col·laboració, la majoria d'aquests ajuntaments estan superats pels reptes que han d'assolir a nivell d'obligacions normatives de transparència i retiment de comptes.

Els ajuntaments que disposen de dades obertes, o que tenen un portal de transparència amb la totalitat de la informació activa que la Llei obliga, els han desenvolupat mitjançant plataformes comercials. Són ajuntaments de dimensions mitjanes.

Per garantir un canvi en la gestió municipal, caldrà afrontar canvis organitzatius i/o procedimentals per aconseguir una veritable administració electrònica que funcioni de forma més eficient i eficaç (factor intern). Aquests canvis requereixen voluntat política que prioritzi i lideri el projecte i coneixements tècnics, desenvolupats per personal amb coneixement d'organitzacions i coneixement de eines TIC i amb capacitat de liderar de forma transversal l'organització administrativa municipal (voluntat política).

¹⁴ http://politica.elpais.com/politica/2016/09/28/actualidad/1475061979_952944.html

Si realment es vol apostar per una nova administració pública amb un nou model de governança, sota el concepte de Govern Obert, caldrà una ferma aposta a nivell de les institucions supramunicipals per oferir un suport coordinat i homogeni, que respongui a les diferents dimensions i necessitats dels ajuntaments. Aquest suport institucional, hauria de ser:

- A nivell tecnològic, desenvolupant eina de gestió pels municipis (gestor de documents), que permeti la integració amb diferents plataformes institucionals i que garanteixi la reutilització de la informació i la seva informació cap a la ciutadania des del mateix moment que es genera.
- A nivell de suport institucional, tot i que ja hi és aquest suport, hauria de fer-se més present en els municipis petits i micromunicipis, de forma coordinada entre les diferents administracions que el poden donar.
- A nivell de participació ciutadana. Aquest és un concepte clau i que no es pot deixar a les diferents possibilitats i voluntats municipals. Els programes de participació haurien de sortir d'institucions supramunicipals i els municipis, com administració més propera al ciutadà, portar-los a terme. Amb les condicions necessàries per garantir l'èxit.

Els suports institucionals s'han d'adaptar a les necessitats dels ajuntaments i a les seves dimensions, D'aquesta forma es podria parlar d'un model de maduració estratègic i únic de Govern Obert. És l'única forma de garantir un desenvolupament igual per a tots els ajuntaments.

Les normatives per la implementació d'un Govern Obert i una plena administració electrònica, ens donen idea de la voluntat del poder legislatiu per arribar a uns estàndards similars al que tenen altres països. Ara bé, la manca de recursos per implementar la normativa i la manca de reglament de les Lleis, fa pensar que el poder executiu no té gaire interès en dotar de recursos, reglamentar i garantir criteris homogenis pel que fa la transparència, la participació i la col·laboració. Es deixa en mans dels polítics de les diferents institucions les interpretacions que es puguin fer d'aquestes normatives i això pot arribar a comprometre el desenvolupament del Govern Obert.

L'aplicació d'aquesta normativa requereix que s'hi destinin recursos addicionals, que no s'han tingut en compte en el moment de la seva aprovació, Tampoc s'han previst nivells d'adaptació que puguin modular la seva aplicació per tal d'ajustar la implementació d'aquesta normativa als recursos i les capacitats de les administracions locals. L'article de Carla Puiggròs, Alba Viñas i Esther Pano "Reptes i dificultats dels ajuntaments catalans en matèria de transparència" publicat a la revista catalana de dret

públic¹⁵ fa referència al fet que “la major part de les institucions subjectes al compliment d’aquesta normativa son entitats locals” i que “la viabilitat d’aplicació en els ajuntaments serà un element clau per determinar l’èxit d’aquesta normativa”. Així doncs cal un esforç per dotar de recursos a les administracions locals per garantir el canvi de model de governança i anar cap al model de Govern Obert.

Pel que fa a la participació ciutadana, cal un canvi cultural important per que aquesta s’impliqui en les decisions públiques, que son d’interès comú i individual, en la mesura que s’estan utilitzant recursos públics, la ciutadania té el dret i el deure de demanar el retiment de comptes de les seves administracions. La Ciutadania té el dret de saber com s’utilitzen els recursos públics i si la despesa feta respon als principis d’eficiència i eficàcia. Els ajuntaments poden fer programes de conscienciació ciutadana, però han de ser altres institucions, supramunicipals, les que promoguin i impulsin la participació ciutadana, mitjançant programes de formació que s’incloguin en les matèries curriculars de formació primària i secundària. Cal formar al ciutadà des de les primeres etapes de la seva alfabetització.

Per que es desenvolupi plenament el Govern Obert, cal un canvi de mentalitat i un canvi cultural, tan pel que fa a les administracions com a la ciutadania. Aquest nou paradigma de governança, representa una oportunitat per desenvolupar unes relacions més fortes entre el ciutadà i les administracions públiques per enfortir la confiança de la ciutadania en els seus representants i en la seva administració i per que aquesta aprofiti el coneixement que pot aportar la ciutadania en les decisions de polítiques públiques adreçades a l’interès comú. Per aconseguir aquests reptes, caldrà un canvi en la cultura organitzativa de les administracions, lideratges forts, fermes suports institucionals i un compromís i canvi cultural de la ciutadania.

¹⁵ <http://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rcdp/article/view/10.2436-20.8030.01.53>

5) FONTS D'INFORMACIÓ I FONTS BIBLIOGRÀFIQUES

Fons d'informació. Entrevistes:

- AOC : Judith Aguas.- Cap del servei de Transparència
- Diputació de Barcelona: Carles Agustí.- Director Govern Obert
- Ajuntament de Piera: Jordi Madrid.- Alcalde
- Ajuntament de Manlleu: Carme Noguer.- Coordinadora de Persones, organització i Administració Electrònica
- Ajuntament de Sant just : Gina Pol.- Regidora de transparència. Pere Galindo.- Responsable Unitat Informàtica
- Ajuntament de Gavà: Carme Lavado.- Responsable d'Informàtica

Fons bibliogràfiques:

- Xarxa d'Innovació Pública(<http://www.xarxaip.cat/wp-content/uploads/2014/04/42-veus1.pdf>)
- Memoràndum President Barack Obama (6-2-2009) sobre transparència, participació i Govern Obert. https://www.whitehouse.gov/the_press_office/TransparencyandOpenGovernment
- Definicions sobre transparència, participació i col·laboració. http://es.wikipedia.org/wiki/Gobierno_abierto
- Guia per a la implantació del Govern Obert als municipis de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Departament de Governació i Relacions institucionals. http://exteriors.gencat.cat/web/.content/00_AMBITS/govern-obert/participacio/publicacions/guies/7_Guia-per-a-la-implantacio-del-govern-obert-als-municipis-de-Catalunya.pdf
- Gobierno Abierto y modernización de la gestión pública: Tendencias actuales y el (inevitable) camino que viene. Reflexiones seminales Álvaro V. Ramírez-Alujas https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1979133
- l'informe del Síndic de Greuges de Catalunya sobre transparència, accés a la informació pública i bon govern, del mes de maig del 2016, http://www.sindic.cat/site/unitFiles/4163/Informe%20Llei%20transparencia%20a%20Catalunya_cat_jul16.pdf
- Mapa Infoparticipa del Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural de la Universitat Autònoma de Barcelona <http://mip.interbaix.com/arxiu/Catalunya10000-50000.pdf>
- Generalitat de Catalunya. Departament de Governació, La Direcció d'Innovació i Qualitat Democràtica del Departament de Governació i Relacions Institucionals http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/AppJava/notapremsavw/287349/ca/governacio-impulsa-servei-dassessorament-politiques-govern-obert-ajuntaments-catalans.do
- Diputacions: <http://www.diba.cat/web/ladiputacio/institucio>

- Consorci Administració Oberta de Catalunya (AOC)
<http://www.diba.cat/web/ladiputacio/institucio>
<http://web.aoc.cat/blogs/2015/02/lajuntament-de-manlleu-estrena-el-seu-portal-de-transparencia/>
- Esther arizmendi. Entrevista a el País
http://politica.elpais.com/politica/2016/09/28/actualidad/1475061979_952944.html
- Carla Puiggròs, Alba Viñas i Esther Pano "Reptes i dificultats dels ajuntaments catalans en matèria de transparència" publicat a la revista catalana de dret públic.-
<http://revistes.eapc.gencat.cat/index.php/rcdp/article/view/10.2436-20.8030.01.53>

6) ANNEXOS

a) ANNEX 1.- AOC.- Consorci Administració Oberta de Catalunya

Entrevista Judit Aguas.- Cap del Servei de transparència

Data: 28-11-16.

Hora inici:10:00. L'entrevista ha tingut una durada de 30 minuts

1. Com a Cap del Servei de Transparència AOC, quina és la relació que tens amb els Ajuntaments?

El servei que ofereix l'AOC als ens locals de transparència i seu electrònica, és un projecte molt nou i encara no el tenim dirigit a través de la nostra oficina d'atenció, per aquest motiu el tracte que tenim amb els ajuntaments és força directe. Molta formació, moltes trucades directes. Quan aquest servei ja tingui un rodatge, el contacte es farà a través de l'oficina d'atenció.

2. Quina coordinació hi ha entre les diferents institucions que donen suport al ajuntaments en el desenvolupament de Govern Obert? (AOC/ DIPUTACIÓ/ GENERALITAT/ LOCALRET ...)

El mes de juny del 2015 es va signar un conveni de col·laboració entre totes les entitats supramunicipals que donen suport o faciliten recursos als ens locals.

La Generalitat de Catalunya, a través del departament de governació, té una direcció general que dona assistència als ajuntaments. Les quatre diputacions, les entitats municipalistes, l'AOC, van signar el conveni de col·laboració per facilitar recursos als ens locals per a que poguessin complir amb la Llei de transparència. Mitjançant aquest conveni es van crear uns grups de treball que es van coordinar per poder facilitar recursos i resoldre temes vinculats a la Llei de transparència, com per exemple desenvolupar formació, es va crear un grup de treball per normalitzar documents que donava suport i assessorava als ens locals en la normalització i realització de documents per complir amb la Llei de transparència, models de procediments, o un marc jurídic per explicar que volia dir cada un dels ítems de transparència. Es va fer un grup de treball pel tema TIC, recursos tecnològics que s'havien de desplegar, bàsicament un dels grans assoliments d'aquest projecte és la coordinació que s'ha fet des de les entitats supramunicipals per donar suport a les entitats locals en el compliment de la Llei de transparència.

3. Creus que el suport institucional als ajuntaments és suficient per avançar en el desenvolupament projecte Govern Obert?

La Llei de transparència és molt àmplia i no diferencia els diferents tipus d'ens que hi ha dintre del sector públic i els tracta a tots de la mateixa manera, la generalitat, els Ajuntaments, el Parlament, les Universitats...o d'altres ens locals. La Llei no té en compte tampoc les dimensions d'aquests ens. No és el mateix un ajuntament de 30.000 habitants que un ajuntament de 1.000 i l'obligació de compliment de la normativa és la mateixa per tots dos. Per aquest motiu és va fer el conveni entre totes les institucions, es va veure des de l'inici que el que deia la Llei era inassolible per determinats ens locals.

Hem anat treballant per de mica en mica per anar abordant temes, primer va ser la publicitat activa, després publicitat passiva, accés a la informació pública i hem anat abordant altres temes de Govern Obert, codis de conducta, registre de grups d'interès, etc.

El suport institucional que es dona als ens de petites dimensions, és fonamental, sense aquest no podrien donar resposta a les obligacions jurídiques que els marca la Llei.

En les dimensions d'ajuntaments entre 10.000 i 20.000 i tenint en compte que tenen un volum pressupostari una mica més elevat que altres tipus d'ens, des de l'AOC se'ls dona suport, potser no és tot el que necessiten, però intentem cercar solucions comuns, intentem donar solucions per tal que els ens no hagin de cercar solucions pròpies. Els registre de grups d'interès, la Llei diu que cada ens ha de tenir els seus propis registres, s'ha pensat però, que com a visió de país seria més eficient tenir un únic registre de grups d'interès i s'està treballant en aquest sentit, en crear un únic registre de grups d'interès en el qual els ens locals puguin penjar els seus registres.

La idea és que els ens creïn els seus registres, però la gestió d'aquests es portaria des d'un registre únic, d'aquesta forma l'ens s'obliga d'aquesta gestió.

4. Concretament des de AOC quin és el suport que reben els ajuntaments per desenvolupar Govern Obert?

- Suport tècnic
- Formació plataforma
- Assessoria diversa..

AOC ofereix tecnologia marca blanca, un ens no necessita desenvolupar res propi si no vol. En el moment que decideix que vol tenir un espai de transparència o el vol desenvolupar, contacte amb

l'AOC, sol·licita el servei i se li dona un portal, pot ser seu electrònica o portal de transparència. Aquesta eina és autogestionable i pot bolcar la informació generada pel seu ens. Aquesta solució està personalitzada amb el seu logo i el 50% de la informació que s'ha de bolcar, es carrega automàticament des de l'AOC atès que aquesta informació de fonts supramunicipals. Ministeri d'Administracions públiques, Generalitat, Diputacions, etc. AOC es va posar en contacte amb aquestes institucions per poder accedir a les dades i poder les tractar i abocar als portals de transparència dels corresponents ens. Aquestes dades l'AOC les homogeneïtza per tots els ens de Catalunya i les facilitem de forma gratuïta i automàtica i les actualitzem setmanalment.

Aquest portal de transparència, és una eina de marca blanca que facilita l'AOC, els ens no han de fer res, únicament han d'omplir aquell contingut que generen ells i que no lliuren enlloc. Des de l'AOC es fan els correctius i els canvis que corresponguin els ens no han de fer res pel que fa l'eina.

Des de l'AOC oferim suport tècnic per si tenen incidències a nivell de continguts. Des de l'AOC s'explica que és el que s'espera que s'ompli en cadascun dels continguts del portal.

El grup de treball de documents normalitzats, ha fet una fitxa per cadascun dels ítems del portal de transparència i indica quines son les resolucions que fan referència a aquest ítem, que vol dir exactament, quina és l'obligació legal de la Llei, si hi ha altres obligacions legals, organitzativament on es pot trobar, també oferim formació des d'una doble vessant, a nivell d'eina com entrar a la plataforma i a nivell de continguts, quin son els continguts que s'han d'abocar. En resum, s'ofereix un doble suport tant a nivell tècnic, com a nivell de continguts.

La Generalitat de Catalunya dona un assessorament més de caire jurídic. Aquest assessorament es dona des del nou Departament de Relacions Internacionals i Transparència, que igualment que Governació, està implicat en el projecte, donat que si bé, en el moment de signar el conveni, les competències requeien en Governació, ara recauen en aquest nou Departament i per tant, són socis actius del Conveni i de totes les iniciatives i grups de treball al voltant del projecte de transparència per als ens locals . El suport tècnic del portal de transparència i seu electrònica el donem des de l'AOC i el suport en temes de participació es porta des del consorci LOCALRET. Ens hem repartit el suport en els diferents aspectes de la Llei.

5. Aquest suport està ajustat a les seves dimensions? Hi ha alguna estratègia per impulsar la implementació de la vostra plataforma?
 - a. Quin tipus de suport.... en funció dimensions?
 - b. Quines son les dimensions que es tenen en compte?

A nivell de AOC oferim el mateix a tots, de vegades això és una avantatge i d'altres és una mancança ja que les necessitats van vinculades al volum de població i això està relacionat als recursos que tenen els ens locals.

A nivell organitzatiu, les Diputacions els serveis que ofereixen d'assistència municipal son diferents en funció del volum de població. Un exemple d'això el trobem a la Diputació de Tarragona, on es troben un nombre elevat de municipis petits, te un servei d'assistència municipal molt potent, ells ataquen primer els municipis de menys de 1.000 habitants, desp`res els municipis entre 1.001 a 2.000 habitants, i així successivament. A nivell AOC no dimensionem, però a nivell Diputació si que ho fan.

6. Com s'ofereix aquest suport, per iniciativa AOC o iniciativa Ajuntament. I L'ajuntament te la iniciativa i es posa en contacte amb vosaltres o sou vosaltres els que us poseu en contacte amb ells?

Son les dues parts. Des de l'AOC hem fet molta difusió del nostre servei ja que les obligacions de publicitat activa que obliga la Llei de transparència que entrava en vigor el mes de gener 2016 anava acompanyada d'un règim de sancions importants. Dintre dels ajuntaments hi havia la prioritat de complir amb aquesta exigència legal que a desenvolupar altres temes no obligatoris i sense sancions pel mig.

El fet que hi hagués un règim sancionador ha fet que els ajuntaments tinguessin més iniciativa de cercar una solució per poder donar compliment a les exigències de publicitat activa que a d'altres temes de Govern Obert.

7. Teniu informació del nombre d'ajuntaments que han triat la vostra plataforma en front d'una plataforma comercial? (indicadors?)

Si ho tenim controlat i t'enviaré per correu electrònic un excel amb la informació, Els ajuntaments amb el target del teu estudi, majoritàriament treballen amb la plataforma AOC

8. La plataforma AOC facilita la informació al ciutadà en format reutilitzable i en temps real? La documentació que l'AOC actualitza setmanalment als portals de transparència dels ajuntament és reutilitzable?

Una part son dades obertes, el 50% de la informació que l'AOC que obté de dades supramunicipals està en format de dades obertes. S'està treballant per que en un futur tota aquesta informació s'ofereixi en format dades obertes. Aquesta informació que anem a buscar d'aquestes fonts supramunicipals correspon a càrrecs electes, pressupostos, convenis i el que fem és un redireccionament cap al cercador on es pot trobar la informació, algunes dades estan en format PDF i d'altres en format dades obertes. AOC no te la informació directe.

Hi ha un apart de la informació que els mateixos ens locals la pugem a la plataforma. Això es així per que son ells els única que la tenen i no es facilita en cap base de dades externa (supramunicipal) i tenen l'opció de pujar-la en format dades obertes o en d'altres formats. L'AOC dona l'opció de pujar la informació a nivell de camps estructurats, i per tant dades obertes, o be amb un enllaç. Hi ha ens que la informació de publicitat activa la tenen de fa molt de temps en un altra espai de la seva pàgina web i per tant no es torna a demanar, l'ens té l'opció d'enllaçar la plataforma a l'espai web on està la informació. L'ens pot decidir també que des del seu programa de comptabilitat és capaç de generar un excel i pujar-lo, o generar un PDF, els formats son diversos.

En resum ens trobem part de la informació en dades obertes i d'altra que no ho està. Es va prioritzar que la informació estes publicada i a l'abast de tothom. Pel ciutadà és més important que la informació hi sigui, encara que no sigui reutilitzable, que no pas que no hi sigui.

9. Els ajuntaments estan utilitzant aquesta eina en la seva màxima potencialitat?

Crec que no, el portal permet complir amb totes les exigències de la Llei de transparència, però hi ha ens que no tenen tota la informació que s'ha de publicar, per que ni tan sols la generen. La Llei de transparència obliga a publicar la RLT, però hi ha ajuntaments petits que no tenen la RLT aprovada i per tant no la poden publicar, per que no la tenen ni feta. L'inventari de patrimoni, hi ha molts ens que no el tenen. La carta de serveis, el mateix, hi ha ens que no tenen carta de serveis publicada per que no la tenen. La Llei obliga a publicar... però si no ho tenen!

La Llei posa en evidència que organitzativament hi ha mancances dintre dels ens locals. El 78% dels ens locals de Catalunya tenen unes dimensions inferiors als 5.000 habitants i això fa que els recursos siguin escassos i o bé la informació no la tenen o bé la tenen però no la saben trobar "dintre de casa".

10. Potser a través d'aquesta eina poden valorar les mancances dels ens i podem adaptar-la per cobrir necessitats

La informació que obliga la Llei de transparència els ens la tenen en diferents formats, en diferents registres. Caldria fer una simplificació per aconseguir homogeneïtzar. La Llei es "topa" amb mancances a nivell d'organització interna i també amb manca de recursos. El fet que els processos administratius siguin molt diferents entre els ens dificulta la seva simplificació, es podria explorar la possibilitat d'aprovar alguna normativa per homogeneïtzar.

11. Creus que els ajuntaments s'han de reorganitzar internament?, la plataforma AOC és una eina facilitadora per aquesta reorganització interna dels Ajuntaments?

L'eina tecnològica de l'AOC és molt senzilla, clara i fàcil d'utilitzar. L'AOC ha fet la feina de llegir la Llei i buscar els ítems que s'han d'omplir. Els ens han d'organitzar la informació que ells han d'abocar i mantenir-la actualitzada. Hi ha ens que no tenen l'estructura per fer-ho. Els ens no s'han reorganitzat internament.

Hi ha ens que tenen una figura responsable del portal, però el processos interns s'han mantingut sense canvis i això no ajuda. Cal integrar la informació dels sistemes propis interns. Els aplicatius interns haurien de facilitar la integració amb l'eina del portal AOC. Si aquesta integració funciona, la informació que genera l'ens en sistemes propis es podria publicar des del moment de la seva generació. Això però trigarà encara un temps.

12. Quin creus que és el motiu pel qual un ajuntament tria la plataforma AOC o plataforma comercial?

Bàsicament és un tema de recursos. La plataforma AOC permet que des de la sol·licitud fins disposar de l'eina es pugui tenir un portal amb molt poc temps, una setmana. Aquest portal permet a l'ens complir amb la Llei de transparència. Si l'ens s'ha de fer l'eina pròpia, es necessiten uns recursos, disseny eina, allotjament, desenvolupament. Amb l'eina de l'AOC està tot pensat i fet.

Hi ha ens que ja tenien un bagatge i tradició de transparència dintre de casa seva i ja tenien un espai de transparència per a complir amb els indicadors de transparència de l'ITA o infoparticipa, que ja existien abans de l'entrada en vigor de la Llei de transparència i l'únic que han fet és ampliar-lo i millorar-lo.

13. Quin creus que pot ser el motiu pel desigual desenvolupament del govern electrònic als ajuntaments entre 10.000 i 20.000 habitants? Recursos, suport institucional, voluntat política?

A nivell de recursos, tots tenen els mateixos recursos de forma proporcional, crec que depèn de les persones, tan a nivell polític, que prioritzen les necessitats de posar recursos, o com també dels tècnics que indiquin als polítics la necessitat de desenvolupar el projecte de transparència, Govern Obert.

b) ANNEX 2.- DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Entrevista Carles Agustí.- Director de Govern Obert de la Diputació de Barcelona

Data 14-11-16 (9.30h). L'entrevista ha tingut una durada de 30 minuts

1. Com a responsable de Govern Obert, quina és la relació que tens amb els ajuntaments?

La Direcció de Govern Obert de la Diputació te dos línies d'actuació pròpies

a) Desplegar Govern Obert dintre de la pròpia Diputació amb l'objectiu d'aglutinar transparència, dades obertes, participació, conceptes obligats per Llei, però que en aquests moments estan desconnectats entre ells. La idea és dotar-los d'entitat amb un concepte comú que és el Govern Obert.

b) De cara als Ajuntaments de la demarcació de Barcelona, donar suport a desplegar el seu Govern Obert. La relació que tenim amb ells és d'oferiment. Aquest és un projecte de nova creació, fa sis mesos que estem treballant per oferir aquest projecte als Ajuntaments. Aquest temps que portem han estat de treball intern, preparació del projecte per oferir-lo als municipis. Per la Diputació oferia ja plans de suport, però no hi havia una estratègia conjunta de Govern Obert.

L'atenció als municipis funciona mitjançant catàleg de serveis als municipis que surt dos cops l'any i els municipis que estan interessats, trien els serveis que necessiten de la Diputació. Aquest catàleg conté tots els serveis que la Diputació ofereix als municipis per millorar la seva gestió. Durant aquests sis mesos que fa que estem treballant en el projecte de Govern Obert, hem estat actualitzant i incrementant els serveis de Govern Obert que s'ofereixen a través d'aquest catàleg. En aquest catàleg es poden trobar serveis relacionats amb la participació ciutadana, dades obertes, formació en Govern Obert.

Els municipis grans tenen més consciència de Govern Obert, tenen més eines i més recursos. En els municipis petits costa més d'entendre el sentit de Govern Obert. Des de la Diputació s'ofereix formació de suport als processos participatius, open data, la necessitat de funcionar amb dades obertes, formació en transparència.. La idea és anar més enllà del que marca la Llei. El que fa la Diputació és ajudar als municipis, no només a aplicar la Llei, si no a anar més enllà de la normativa, donar suport per ser més

transparent, per donar més informació i donar suport també en eines tecnològiques.

2. Quina coordinació hi ha entre les diferents institucions que donen suport en el Govern Obert en l'àmbit local? (AOC/GENERALITAT/DIPUTACIO/LOCALRET...)

Hi ha una coordinació informal, però intensa. No existeix un òrgan o comissió de Govern Obert que englobi totes les institucions que donen suport als ens municipals, tot i així hi ha un contacte permanent amb totes elles. Existeix una col·laboració molt intensa i hi ha una estratègia conjunta pel vot electrònic, participació...

En resum, a nivell oficial no hi ha cap òrgan, però a nivell real hi ha una coordinació clara, intensa i una comunicació fluida entre totes les institucions.

3. Creus que el suport institucional als ajuntaments és suficient per avançar en el desenvolupament projecte Govern Obert?

Aquesta és una qüestió clau, curiosament el que més inquiet està en els temes de Govern Obert, és el que més recursos té per fer-ho ell mateix. Els que menys recursos tene, i els que haurien de demanar més suport, ja estan prou atabalats en garantir el compliment de la Llei i no reclamen suport. Aquests últims son els que més necessiten ja que sovint el tècnic que tenen ha d'atendre diverses competències (ahora cultura, esports...), no te els suficients coneixements i estan superats per la Llei de transparència, no els parlis de dades obertes per que no tenen suficients recursos, sovint ni per atendre la publicació de la publicitat activa que obliga la normativa.

Estem construint el suport institucional en matèria de Govern Obert, manca sensibilització dels ens municipals. La demanda de Govern Obert és baixa

Entrevistadora: Sensibilització per part de la ciutadania o per part dels polítics?

La ciutadania està sensibilitzada amb el dret que té en rebre informació, després però no reclama Govern Obert per que desconeix el concepte. La ciutadania demana un canvi de manera de fer, demana més obertura, la societat ha pres consciència dels seus drets. Aquests últims anys hem estat vivint un canvi generacional molt important, la societat d'avui és la que ha nascut en plena democràcia, és inquieta, més culta, pren consciència d'ella mateixa i es pregunta sobre l'acció del seu govern i la gestió de la seva

administració, demana comptes, explicacions transparència i poder participar en allò que els afecta, en definitiva, estan reclamant Govern Obert.

Estem en una revolució democràtica i canvi de maneres de fer que provoca que el polític hagi de fer allò que demanda la societat

4. Aquest suport estarà ajustat a les seves dimensions?, hi ha alguna estratègia d'implementació?

- Quin tipus de suport... en funció dimensió?
- Quines son les dimensions que es tenen en compte

Des de la Diputació s'intenta donar suport adequat a les dimensions, hi ha suficient flexibilitat però de vegades pot haver desajustos.

Un exemple d'aquests desajustos, el podem trobar en les necessitats de plataforma de vot electrònic. Les eines tecnològiques que tenim, que no son pròpies, son comercials, estan pensades per poblacions mitjanes o grans. Els pressupostos que ens presenten per la implementació d'aquestes plataformes perden el sentit quan parlem de censos de 1000 habitants. Les empreses et presenten els mateixos pressupostos que per una població de 14.000 habitants. Hem tingut desajustos en exemples com aquest. La Diputació no pot assumir-ho. En aquest cas es va redireccionar cap a l'AOC i des d'allà es va atendre al municipi. Aquest és un exemple de dimensió no ben atesa.

Pel que fa a dades obertes, el mateix, per haver municipis molt petits que les dades siguin testimoniales i que per posar les poques dades que tenen, dimensionar una plataforma per les seves necessitats pot arribar a ser molt costos, estan pensades per un volum d'informació més gran.

Ara be, malgrat que la Diputació està començant a abordar les necessitats de Municipis amb més volum, encara no tenim una fórmula fixa feta, en aquests moments som prou flexibles com per poder-nos adaptar a les diferents dimensions.

5. Hi ha ajuntaments que desenvolupen plataforma transparència i Govern Obert AOC, i d'altres desenvolupen plataforma comercial, que creus que decideix a un ajuntament apostar per una o per l'altra?

La diferència és tenir recursos o no tenir-los, ser grans o petits. A igual dimensions, no és el mateix un ajuntament que hagi prioritzat aquests temes, que un altra que no hagi prioritzat. Tenim molts casos de poblacions similars que un ha apostat per un desenvolupament de Govern Obert i l'altra no, potser per que no té capacitat....

Bàsicament però, el que decideix que es desenvolupi un tipus de plataforma o una altra, és la dimensió del municipi.

6. Quin creus que pot ser el motiu pel desigual desenvolupament del govern electrònic en als ajuntaments?, els recursos, el suport institucional, la voluntat política?

Els tres factors son importants, però sobre tot els recursos, en segon terme la voluntat polític i per últim el suport institucional.

Crec que les institucions hi son, abans de la meva etapa a la Diputació, he estat a la Generalitat portant aquests temes, puc dir que estàvem preparats. Les institucions del país estan amb capacitat de respondre a les demandes dels municipis no hi veig més problema. Una altra cosa és que es faci més o menys publicitat, però la capacitat hi és.

Em un municipi petit, quan ha de complir amb la Llei de transparència es veu del tot superat. No tenen eines, el tècnic té competència en diverses àrees i a més li afegixen la competència de transparència, la responsabilitat política de la transparència recau en algun regidor que ja té altres competències o en el propi alcalde. Aquests municipis necessiten si o si ajuda, necessiten més que un suport. Per això es va fer l'eina de l'AOC.

Entrevistadora: Aquesta eina però no està molt desenvolupada, es un eina on es penja informació en format PDF, son dades de la Diputació, Ministeri, Generalitat. La documentació penjada sovint no és reutilitzable, es un repositori, Podríem dir que guarden formes per salvar l'obligatorietat de la Llei

Estic d'acord amb aquesta afirmació, la justificació no és altra que la manca de recursos, la manca de personal, manca de recursos econòmics. Aquestes mancances ens porten al problema de complir amb la Llei de transparència. Un altra tema ben diferent és ser transparent i és aquí on hem d'actuar les institucions, el nostre suport ha d'anar més enllà d'ajudar a complir la Llei. La feina de la Diputació i de l'AOC no s'acaba proporcionant una eina tecnològica al municipi, el suport institucional ha d'explicar, formar, donar suport al canvi cultural de les institucions, canvis d'actitud, ensenyar que qui te la informació no és qui te el poder. El poder està en la informació que es mostra, que és publica, que es posa a l'abast de la societat i la ciutadania. La informació s'ha de compartir, publicar.....

7. Quan un partit porta molts anys en el govern, té menys interès en desenvolupar un projecte de Govern Obert que un partit que acaba d'entrar en el govern?

No es tant els partits com les persones, un partit pot haver estat governant molts anys, però haver sabut transformar i ser sensible a les noves dinàmiques que surten. Hi ha municipis que després d'estar governant un mateix partit polític (per exemple Sant Cugat), aquest ha tingut la capacitat d'adaptació i sensibilització a les noves tecnologies. Ha sabut transformar i anar cap el concepte de smart city, han arribat molt ràpidament a Govern Obert, participació. No és tant el partit, si no les persones.

Una persona que ha entrat al govern amb unes determinades maneres de fer, li costarà més canviar-les i més si la població li ha anat donant suport.

8. Que poden aportar els ajuntament dintre de les seves possibilitats, com iniciativa pròpia pel desenvolupament del Govern Obert.....

Recursos Humans i la sensibilitat del polític i/o tècnic. Els recursos son els que son, però la sensibilitat del polític i tècnic és molt important. Des de la Diputació es veuen les inquietuds dels diferents municipis. Hi ha un exemple d'un municipi petit, amb regidors molt inquietos, que dintre de les seves possibilitats fan molta feina en aquesta direcció de Govern Obert. A la seva manera i possibilitats, estan desenvolupant el vot electrònic, fan pressupostos participatius, o tenen plataforma tecnològica, son pioners en retransmetre el plenari a través de facebook. Darrera d'aquestes iniciatives està la sensibilitat de l'alcalde, del regidor, del tècnic. Hi ha molt terreny per recorre, però aquestes voluntats son les més fonamentals per donar impuls al projecte de Govern Obert.

En segon terme està la disposició de recursos, però si no hi ha recursos, però hi ha inquietud i ganes de tirar endavant, també es poden arribar a fer moltes coses.

9. L'Ajuntament de Barcelona és un dels ajuntaments més transparents, és un exemple. Quin son els reptes que es va trobar en l'anterior etapa en el moment de desenvolupar el projecte de Govern Obert?

El primer repte és que la persona de d'alt de tot, l'alcalde, el màxim polític, hi ha de creure (impuls polític). La transversalitat en el projecte és fonamental (segon repte, transversalitat). El Govern Obert pot acabar sent una bona experiència d'una àrea, però la seva activitat no té incidència en la globalitat del govern. Això no és

Govern Obert si no aconseguim transversalitat, no estem transformant el govern.

Cal que aquestes noves polítiques, aquesta nova manera de fer les coses afectin a tot el govern, fins l'últim racó, cal un canvi cultural. Això té un recorregut immens. Es pot transformar l'administració, fer-la més eficaç, fer-la diferent, més transparent, més propera a través de polítiques de Govern Obert, és un motor que si hi creus és molt i molt útil.

L'ideal es tenir un portal, unes dades obertes perfectes, un canvi cultural de l'organització, s'ha canviat la manera de fer les coses, (reorganització), en fi això seria l'estadi ideal. No conec cap cas que a data d'avui hagi arribat al final.

Un canvi en el màxim responsable polític (un canvi d'alcalde) pot fer canviar les prioritats en aquests projectes. Altres persones, altres prioritats. La pròpia política dificulta els projectes que necessiten anys per aconseguir un ple desenvolupament.

En el cas de l'Ajuntament de Barcelona, va ser fonamental que l'alcalde i el tinent alcalde creguessin en el projecte. L'impuls de l'alcalde Xavier Trias va ser fonamental. Ell era molt conscient de la necessitat d'aquest canvi. És una persona molt propera, que on es desenvolupa millor i on més còmode està és al carrer, amb el contacte amb la gent. Percep molt bé el que la gent diu i era conscient que s'havien de canviar coses. Ell ho associava al principi de proximitat, percebia el que la gent volia i ens deia "menys despatxos i més carrer", en el seu llenguatge ens estava dient i donant impuls al desenvolupament de Govern Obert, proximitat, transparència. Ens va encarregar aquest projecte i el vàrem començar a desenvolupar.

Es va crear una comissió de Govern Obert. Hi ha d'haver un òrgan on a través del seu president, alcalde..... es marquin les línies prioritàries per desenvolupar el projecte. Tothom que està afectat està assegut en aquesta comissió. Tot el que s'aprova en aquesta comissió i a través del lideratge del president d'aquesta, o cregui o no, s'ha de fer, i per tant el terreny s'allisa molt aconseguir els objectius i desenvolupar el projecte.

Resistències al canvi hi son a tot arreu, resistències ideològiques, rigidesa estructura administrativa, resistències a canviar la forma de treballar, però aquesta peça cau si el màxim responsable hi creu, té autoritat i impulsa el canvi.

c) ANNEX 3.-AJUNTAMENT DE SANT JUST DESVERN

Entrevista amb:

Gina Pol Borrás (GP) .- Regidora responsable de Transparència

Sr. Pere Galindo(PG): Responsable unitat d'Informàtica

Data entrevista 28-11-16.

Hora d'inici:14:00. Durada aproximada, 30 minuts

1. Com a regidora responsable de Transparència de l'Ajuntament de Sant Just Desvern, quina ha estat la seva tasca en el desenvolupament del projecte de Govern Obert?

GP.- L'Ajuntament de Sant Just ha desenvolupat més la transparència, encara no hem arribat al projecte de Govern Obert. En aquests moments encara estem implementant i pensant com donar cobertura al 100% a les exigències de publicació de dades que preveu la Llei

Respecte de com hem implementat la transparència, des de l'inici del mandat ha format part d'aquest projecte, aquesta és una regidoria que no camina sola, un dels eixos on pivota és amb la secretaria de l'Ajuntament. Aquesta figura ha tingut molta importància ja que ha cregut molt en aquest projecte i tenim un equip informàtic que ens ha donat molt suport tècnic per implementar l'objectiu polític per donar compliment a la Llei.

2. Creus que el suport institucional de la Diputació, AOC, Localret, Generalitat ha estat element imprescindible en el desenvolupament del projecte Govern Obert?, per que?

PG.- No és imprescindible, hi ha altres eines, hi ha altres formes de fer transparència, però és un recolzament important. L'Ajuntament amb els recursos limitats que te no hi pot dedicar recursos extres, tenir el recolzament de la Diputació i de l'AOC és una garantia de que es podran fer moltes coses, ja que a nivell de recursos ens ho faciliten molt.

2.1- El recolzament de la Diputació?

Nosaltres ens vàrem adherir a una subvenció que van oferir en concepte de suport tècnic. Va ser a l'inici del projecte i ens van donar un suport per endreçar la informació relativa a la publicitat activa. Ens van ajudar a catalogar els ítems de publicitat activa.

2.2.- La Diputació us ha donat suport en termes d'organització interna?

PG: alguna cosa van fer, però va ser un recolzament mínim.

GP: Per recolzar el que ha dit el Pere, quan parlava de la tria de la plataforma AOC, varem decidir aquesta eina per que era comuna a molts ajuntaments. Hi ha ajuntaments que fa anys que treballen amb la transparència i tenen un portal pròpi, però varem considerar que era millor la plataforma AOC ja que és la que s'utilitza en la majoria d'ajuntaments i varem decidir, amb criteri tècnic, que era millor tenir una eina comuna amb la majoria dels municipis per facilitar a la ciutadania la comparació dels diferents recursos municipal, comparar la realitat dels diferents municipis. Si l'eina és comuna la comparació és pot fer sense dificultat, d'altra forma, creiem que pot ser un "caos". El concepte de transparència s'ha de facilitar, de que serveix conèixer les dades si aquestes no les pots comparar per saber si és més o menys eficient que "el veí".

PG: Per complementar el que ha dit la Gina, si jo com a ciutadà conec el portal de transparència del meu Ajuntament, em serà fàcil anar a un altra ajuntament i consultar el seu portal de transparència i trobar la informació. Si l'eina és diferent, aleshores ja es complica trobar aquesta informació.

És important el criteri d'unitat. Aquesta és una de les tasques que fa l'AOC, és important.

GP: S'ha de facilitar la consulta a la ciutadania

3. L'ajuntament de Sant Just ha desenvolupat la plataforma transparència AOC, aquesta eina us ha donat la resposta que esperàveu per garantir Govern Obert (transparència, participació col·laboració)

PG: Creiem que des del punt de vista tecnològic hi ha coses que s'han de millorat en relació a les dades que des de l'ajuntament aboquem de forma manual al portal. Tot i que el nostre sistema d'abocament de dades facilita el procés, no acaba de ser automàtic. No parlo de les dades automàtiques, les que aboca l'AOC, aquesta és una tasca fantàstica que ha aconseguit l'AOC i que ens ha simplificat la publicació de la publicitat activa.

Em refereixo a la publicació d'elements que son manuals, aquells elements propis de les bases de dades de l'Ajuntament i que el portal de transparència no està adaptat encara per agafar-les

automàticament com si que ho fa el Ministeri. Aquest conjunt de dades ens veiem obligats a posar-les de forma manual al portal. Aquest tema l'estem tractant amb l'AOC, crec que som l'Ajuntament que amb més insistència els ha demanat aquest grau d'integració. Hi estem treballant.

Un tema important que trobem a faltar en la plataforma AOC, és el tractament gràfic. L'eina dona una representació visual de les dades molt interessant, però només ho fa de certs elements, aquest és un tema molt rígid que caldria canviar.

3.1.- Dades pressupostàries?

GP: Aquestes estan representades també en gràfics

PG: Les pressupostàries es veuen gràficament i hi ha una petita flexibilitat i el ciutadà pot definir la visualització, no es tot el flexible que podria ser, però entenem que dona un grau de funcionalitat suficient. Creiem que aquesta visualització s'hauria d'implementar a altres informacions, ara no existeix i s'hauria de permetre.

3.2.- Quins altres elements?

PG: Temes de retribucions d'alts càrrecs, retribucions de personal, cursos de formació. Bàsicament el 90% de les dades que presentem es podrien representar gràficament.

GP: Licitadors, proveïdors, empreses que treballen amb l'administració, tot això es podria representar gràficament.

PG: Des del punt de vista de l'AOC, és una tasca que no els pertoca, però ens haurien de deixar les eines per que nosaltres les poguéssim configurar per visualitzar-les de forma gràfica.

GP: La nostra aplicació no te aquestes funcionalitats, no arriba.

3.3.- Hi ha eines comercials que si les donen aquestes funcionalitats..

GP: has de contractar una empresa que et faci la plataforma i perds la capacitat de comparativa que hem comentat. L'objectiu de la transparència ha de ser saber si els recursos estan ben emprats, com els has gastat, però també s'ha de poder comparar

4. L'implementació del projecte ha suposat una reorganització interna dels serveis de l'Ajuntament?

GP: Ha suposat una major càrrega de feina per figures que ja existien a l'Administració de l'Ajuntament de Sant Just. La Llei estableix un seguit d'obligacions legals amb una plantilla que ja va apretada amb d'altres responsabilitats, a més, la Llei entra en vigor en un moment en el que no hi ha possibilitat de fer créixer capítol I per posar una figura específica en matèria de transparència. Ha nascut coix.

Hi havia la figura de la regidora, que ja tenia competències i funcions en matèria de transparència, però no s'han pogut articular noves figures ni cap suport administratiu nou, ni cap secretaria adjunta que ho implementi. "amb la casa que teniem s'ha assumit una habitació nova"

PG: S'ha creat un comitè

GP: La Secretaria va demanar actuacions concretes a nivell general per establir les obligacions de cada persona en matèria de la Llei de Transparència. Com que no hi havia prou mans i no s'aconseguia la implementació de dades de forma prou àgil, es va crear un comitè de treball per incidir internament. A cada responsable tècnic se li van atorgar unes obligacions noves en matèria de transparència ja que la Llei preveu sancions importants en el cas que les dades no estiguin publicades.

4.1.- Les persones fa la feina igual que la feia i després introdueixen en aquesta eina o treballen directament en l'eina?

PG: depèn de les dades, distingim dos conjunts de dades:

- a) 1.- Conjunt de dades automàtic: dades que l'AOC cerca en bases de dades d'institucions supramunicipals i que les penja automàticament i les actualitza setmanalment
- b) 2.- Les que anomenem dades "manuales" que les pengem en PDF, de moment son manuals.

GP: Algú ha de pensar en la informació que s'ha de penjar i que s'ha d'actualitzar... per exemple.. quans alliberats tens..

PG: Les persones no pengem aquesta informació, la penja informàtica i ho pengem quan ens ho envien.

4.2.- Aleshores els canvis organitzatius no s'han produït

GP: S'ha facilitat la feina en alguns casos, en alguns casos les persones únicament han de clicar un "boto" per que es pengi la informació, però no és automàtic.

5. Quines han estat les dificultats d'implementació?, com s'han superat?
- Residències internes
 - Problemes tecnològics
 - Recursos econòmics
 -

GP: Si que hi ha resistències internes, resistències administratives, tècniques. Inquietuds per com es publiquen les coses, que es publica...

PG: La resistència ve més donada per fet de quina càrrega de treball ens suposarà a la feina que normalment, afegir la seva publicació al portal de transparència

GP: El Pere Galindo ho ha fet fàcil, en allò que es pot, la nostra eina interna té la facilitat de "apretar un botó" i es penja automàticament. Pel que fa a la publicació de la RLT, hi ha la por que el document no estigui prou actualitzat, que estigui be, la por també a que s'identifiqui la plaça, amb el sou, en el cas que hi hagi un sol arquitecte municipal, aquest té la recança de donar publicitat a la dada del seu sou. En alguns ajuntaments s'ha treballat el canvi cultural, aquí encara no s'ha treballat aquest canvi. Ha arribat una Llei i el seu compliment s'ha afegit dintre de l'organització interna, però encara no s'ha treballat el canvi de la nova cultura de la transparència. Les resistències son del tipus de donar a conèixer segons quines dades.

En aquests moments encara no és fàcil comparar, però quan es pugui fer fàcilment, ha de permetre que es millori en la gestió, ens hem d'acostumar a que la dada sigui un element demostri la gestió.

6. Les dades que poseu a l'abast de la ciutadania son reutilitzables i generades a temps real?, en quins formats?
- PDF
 - EXCEL
 - ALTRES

PG: Estem treballant en la reutilització de dades, tenim un percentatge alt per que és una exigència meva i crec per donar resposta a la transparència no es pot publicar en un PDF. Aquesta és la meva lluita. Tenim una part important que son dades obertes. De

fet el portal de transparència de la AOC, les dades que es publiquen de forma automàtica, ja es publiquen en format de dades obertes, però no és el 100%.

El pla de treball que ens establert en aquest comitè és veure primer que tenim publicat, i després hem de començar a revisar el que està publicat amb dades obertes i el que no i anar canviant formats per convertir la informació en dades obertes.

Millor publicar encara que no sigui reutilitzable però que es pugui veure

7. Quin creus que ha estat el factor determinant per a l'impuls del desenvolupament de Govern Obert al vostre Ajuntament?
 - h. Recursos
 - i. Personal tècnic
 - j. Voluntat política

GP: les dues últimes, per que la primera ha estat 0, no s'han abocat recursos. Jo ja estava en l'anterior mandat i vaig treballar també temes de transparència amb el decàleg de la universitat, indicadors internacionals i s'avançava a una certa velocitat, no vaig poder-me sortir per implementar la transparència en l'anterior mandat.

A la que va néixer la Llei que marcava data entrada en vigor, la secretaria va posar l'interès. Tenir un marc legal que t'acompanya, impulsa molt els projectes.

Després s'ha de tenir en compte també la sensibilitat d'algunes figures de la casa, que han estat cabdals, però si no hi hagués hagut la Llei, el desenvolupament d'aquest projecte en aquest Ajuntament hagués anat més lent.

D'altra banda, per molt impuls polític i tècnic que disposéssim, si no es marquen línees des d'una organització superior, una Diputació que t'acompanya, la Generalitat que et dona un paraigues, l'AOC que et facilita un eina. L'entrada en vigor de la Llei ha fet que les institucions prioritzessin el compliment de la Llei. Es podria haver donat abans aquest suport, tots varem apurar molt

8. Valoració ciutadana: (impressió externa: molt esforç i poca utilització ciutadana)
 - a. S'ha fet difusió entre la ciutadania?
 - b. Els ciutadans coneixen aquesta eina?,
 - c. l'utilitzen?,
 - d. en quin grau?
 - e. quina ha estat la seva valoració ?

GP: No s'ha fet avaluació, no sabem quin son els graus de consulta

PG: No ho sabem es un altra tema pendent. Hi ha una part de la ciutadania que consultava a la seu electrònica, d'aquestes consultes tenim indicadors de consulta. Ara ho haurà de fer a través del portal transparència, com per exemple les actes del consell de participació ciutadana, tot el tema dels concursos de treballadors i treballadores tots aquests temes s'han incorporat al portal de transparència i ja no estaran a la seu electrònica, per tant aquest sector de la població que ho utilitzava ho seguirà utilitzant, però en una altra eina. Hem de veure si la ciutadania percep aquest portal com un element d'informació i control.

GP: Hi ha pressió política, hi ha grups que no estan al govern que pressionen per que segons quines dades es pengin amb mes celeritat que d'altres. Hi ha consultes de ciutadans que demanen informació a nivell urbanístics a nivell presencial. Hi ha demanes de mes informació, però no es busquen a través del portal. La gent es conscient que te mes drets per demanar informació , però no s'utilitza el portal per demanar-la. Costa de saber buscar, saber trobar i interpretar el que trobes. La gent no coneix la terminologia publica. Cal un canvi cultural en la ciutadana i ser exigent en la cerca de dades i saber interpretar-les.

Un ajuntament no treballarà un canvi cultural en la ciutadania fins que no tingui totes les dades penjades.

9. Creus que hi ha recorregut per anar ampliant aquest projecte?, es pot aprofundir? que li falta?

PG: S'ha d'anar ampliant... s'ha d'anar millorant en la línia que diu Gina. Hem de ser capaços d'explicar-nos correctament, simplificar el que publiquem per que la gent ho entengui

GP: Estem treballant per això per que si no, cobrim un expedient, s'està fent per la ciutadania i la ciutadania ho ha de percebre així.

d) ANNEX 4.- AJUNTAMENT DE PIERA

Entrevista Jordi Madrid .- Alcalde de la Vila de Piera

Data 2-12-16. Hora:13:00. Durada aproximada: 15 minuts

1. Des de fa un temps que s'està treballant per d'obrir l'acció de govern i el control de la gestió de l'administració a la ciutadania, creus que és important la participació i l'empoderament de la ciutadania en els seus òrgan polítics i de gestió?

Crec que es important, bàsic i fonamental, si ens creiem la democràcia. Que l'administració s'obri a la gent és indispensable, ja era hora!. El que és trist que és que hagi d'haver aprovat una Llei per fer-ho. El que cal és posar-hi mitjans, aquesta és la qüestió principal.

2. Que en penses de l'entrada en vigor de la normativa de transparència?

Crec que és bo i necessari, per culpa de no haver la Llei s'han fet molts abusos per culpa de l'opacitat, com que per voluntat pròpia no es feia, ha calgut la Llei, igual que en el seu dia va sortir la Llei de la paritat, si hagués hagut igualtat, no hagués calgut aquesta Llei....

2.1.- La Llei marca unes sèrie d'informació bàsica per publicar

Els ajuntaments haurien d'entrar en aquesta dinàmica de transparència, l'ajuntament és la casa de tots, per tant tothom hauria de poder entrar i sortir,..... tant la gent com les dades..... el meu despatx sempre està obert.... en els ajuntaments no ha d'haver cap secret per ningú.

3. Creus que l'administració ha d'anar més enllà del que obliga aquesta normativa?

L'administració ha d'anar molt mes enllà del que obliga la Llei, ha de ser totalment transparent. El tema es com es transmet, l'ajuntament està administrant els diners de la gent la gent ha de saber que es fa amb els seus diners

4. Que en penses dels conceptes de bon govern i Govern Obert?, entenent com a bon govern, codis ètics, bones pràctiques....

És del tot necessari, els que estem a l'administració i administrant diners dels altres, és imprescindible que siguem transparents i és imprescindible també que donem explicacions del que ens gastem en nom de la gent que ha votat.

5. Des de l'Ajuntament, en els últims 3 anys, s'han realitzats iniciatives orientades a la transparència, bon govern i Govern Obert?

Ho intentem fer, l'Ajuntament és petit i petit en personal els ratis de personal de l'ajuntament de Piera estan per sota dels que haurien de ser. El que hem fet es adherir-nos al programa de la Diputació i AOC. Des de secretaria es va ompli el portal però no es suficient, no estem satisfets. Ens agradaria explicar-ho tot, hem de posar-hi més mitjans, però no ens deixen per que hi ha la Llei d'estabilitat pressupostària que ens limita el capítol I (de personal). No el podem incrementar, estem lligats.

Cada acció que fem al i pel poble, convoquem als veïns i expliquem el que volem fer. Publiquen revista mensual per informar que es el que fa l'Ajuntament. A la nostra manera intentem fer processos participatius convocant i informant a la ciutadania.

6. Creus que el suport institucional de la Diputació, AOC, Localret, Generalitat, es un element imprescindible en el desenvolupament del projecte Govern Obert?

Ara mateix si, sense ells, sobre tot Diputació i AOC, segurament no ho tirariem endavant, sobre tot en els inicis d'un procés d'aquest, que hi hagi algú que tingui la feina mig feta i més amb el que t'he comentat (recursos limitats), si els mitjans humans que tenim als ajuntaments, son els que son i no es poden incrementar, com el cas de Piera, estem molt justos i no tenim capacitat per qüestions legals d'agafar mes gent, sense aquestes institucions no podríem tirar endavant amb aquest projecte.

7. heu fet reunions periòdiques amb aquestes institucions en relació a la matèria de transparència, bon govern i Govern Obert?

Si que fem reunions sobre tot de formació, per que ens van indicant com han d'anar els procediments.

8. Es coneix quins son els suports concrets que ofereixen les diferents institucions als ajuntaments? (Diputació, AOC, Localret, Generalitat)

Coneixem els programes de suport que ens informen. Quan treuen un programa, ens truquen i venen i fan formació, però no et ser dir si han tret programes nous, segur que no els coneixem tots.

9. Les institucions, per iniciativa pròpia es posen en contacte amb vosaltres?

En els cas de Diputació i AOC tenen la iniciativa de posar-se en contacte amb nosaltres, la resta d'institucions no tant, la Diputació, AOC venen a l'ajuntament de forma presencial. En el cas Generalitat no te aquesta iniciativa, però suposo que es per un tema de pressupost.

10. Quines creus que son les dificultats que hi ha en l'implementació d'un Govern Obert:

- Resistències internes (estructura de gestió interna)
- Recursos insuficients (personal, econòmics)
- Dificultats tecnològiques (aplicatius antics.....)
- Prioritats polítiques (altres necessitats urgents que frenen el desenvolupament d'aquest projecte)

Bàsicament les resistència internes. Jo crec que un canvi en una estructura que fa molt temps que funciona d'una determinada manera, provoca problemes per que la gent, en general, esta acostumada a una forma determinada de fer i es resistent a canviar la seva manera de fer, estan acostumats a funcionar d'una determinada forma i costa canviar.

A l'administració crec que costa més canviar que en d'altres llocs, per que fa anys i anys que es funciona d'una determinada forma, ara be, aquest és un problema superable, ja que l'administració ha d'estar oberta a la gent i aquest és un argument tant potent, que aquestes resistències s'han de superar.

Una altra dificultat son els recursos limitats, aquest seria el problema principal. Les dificultats tecnològiques si es tenen recursos serien superables, ara per ara estarien lligades a les dificultats en els recursos econòmics.

Voluntat política hi es, tenim la prioritat d'informar als ciutadans. Una de les primera coses que vàrem fer es publicar una revista mensual per informar als ciutadans del que fem, volem fer i farem.

11. En la implementació necessària que s'ha anat fent en matèria de transparència, quines han estat les dificultats del dia a dia, s'ha pogut informar de tota la publicitat activa que obliga la Llei?

Ens porta dificultats per que secretaria de l'alcaldia te mes feina, dificultats amb el portal no, Les dificultats estan en el fet de nodrir el portal i ha d'haver algú que el nodreixi, aquesta és la dificultat

principal. Aquesta és una feina que suma a la feina habitual de la secretaria.

12. En el pressupost 2017, teniu previst dedicar recursos al desenvolupament del projecte de bon govern i Govern Obert?

Aquest 2017 hem posat partida, però no la que voldríem per que estem limitats. No hem posat el que voldríem, si poses tot el que es vol en un tema et quedes coix en un altra.

13. Des de l'alcaldia, creieu que aquest projecte de Govern Obert (transparència col·laboració, participació) interessa a la ciutadania?

Jo crec que l'interès de la ciutadania és el dia a dia, el seu interès es tenir feina, sortir al carrer i que estigui net..... però es evident que si l'ajuntament no es transparent no els agrada.

Aquesta Llei ha sortit per que per part d'alguns polítics s'han fet barbaritats. La gent quan els parles de transparència de l'administració no et creuen i els que estem a l'administració ens sembla que es el centre del mon. Però quan surts al carrer et dones compte que..... a la gent els interessa que es recullin escombraries, que..... tinguin llum..... i que quan obre l'aixeta surti aigua.

Estic segur que la gent vol que la seva adm. Sigui transparent, però no ser si es un tema prioritari. Si l'administració es transparent segur que agrada la transparència, del seu ajuntament. No agrada l'opacitat en el seu Ajuntament.

14. Des de l'Ajuntament, s'ha fet o es te previst de fer alguna acció per informar/formar a la ciutadania dels seus drets d'informació, participació, empoderament...?

No ho hem fet, però ho volem fer..... quan tinguem el portal de transparència més complert, el que hem de fer es explicar a la gent com utilitzar-lo, com accedir, quin son els drets que te com a ciutadà. Tenim l'oficina del consumidor... no es ben be el mateix... però que també va per una línia d'informar a la ciutadania dels seus dret. I això es una cosa que volem fer però encara no s'ha fet. Es molt recent i ho tenim pendent però amb voluntat per fer-ho. Ho ha de liderar algú si no és així, el tema queda aturat. El dia a dia se'ns menja i no ho fem. Però s'ha de fer

e) ANNEX 5.- AJUNTAMENT DE MANLLEU

Carme Noguer.-Coordinadora de Persones, organització i Administració Electrònica

Data entrevista: 02-01-20017

Inici: 9.45. durada aproximada 40 minuts

1. Com a coordinadora de persones, organització i administració electrònica, quina ha estat la seva tasca en el desenvolupament del Govern Obert?.

Entenc com a Govern Obert la suma dels conceptes de transparència, participació ciutadana, dades obertes. Aquest projecte no es pot entendre sense la feina feta des de l'any 2009, aquest any es va iniciar un procés d'anàlisi i re-enginyeria de tots els processos administratius municipals. La feina va consistir en determinar quins eren aquests processos, com es portaven a terme i analitzar-los un per un, aquest va ser el primer objectiu. En un segon terme, varem donar pautes de gestió i varem establir models per estandarditzar-los per tal de dotar-los d'una qualitat homogènia per tota l'administració municipal, independentment del tipus de procés que era(esports, cultura, gestió econòmica, serveis socials, etc.).

Fruit d'aquesta feina varem tenir un inventari de processos i amb això va sorgir la necessitat de tenir un eina conjunta i comuna que permetés el treball col·laboratiu de forma integrada i integral, amb l'objectiu de treballar amb una única eina on la informació estés en un únic repositori i que permetés que tothom nodris i aprofites la informació continguda en aquesta eina, de forma que tothom, fos de l'àrea que fos i que necessites dades o informació per tramitar algun procediment anés a cercar-la a aquesta única eina i alhora nodris aquest repositori. Amb això es volia superar la informació compartimentada i anar més enllà del criteri compartimentat que responia a l'estructura de les àrees de l'ajuntament. Aquest nou criteri de compartir informació entre totes les àrees, cadascuna d'elles continua amb els seus responsables, però tenen una obligació en relació a la resta de la organització, compartir la informació en benefici del treball comú, més transversal i compartit, amb respecte en tot moment als nivells de seguretat que exigeix la normativa vigent en matèria de protecció de dades.

Si ens fixem amb qualsevol dels processos municipals, per exemple, legalitzar l'activitat d'una indústria, aquest procés està a cavall de diverses àrees municipals, Àrea de suport a l'empresa, Promoció econòmica, Àrea de medi ambient, etc... per tant és necessari que la informació estigui compartida en una única eina de gestió integrada.

Arran de la feina feta i les necessitats detectades, varem adquirir un gestor documental per integrar tota la informació i documentació en la mateixa eina. Qualsevol acte administratiu que s'adopti es gestiona en aquesta eina i és accessible per a tots aquells òrgans que ho necessiten per l'adopció de les seves resolucions, acords, actes administratius, tots ells estan en format electrònic. Amb això ens vàrem avançar a les lles 39/2015 i 40/2015 de procediment administratiu i Règim Jurídic de les Administracions Públiques, varem donar també compliment a la llei del 2007 d'accés electrònic dels ciutadans. Nosaltres ja complíem aquesta normativa, des de que s'obria l'expedient de forma electrònica, continuant amb totes els actes que se'n derivaven, informes jurídics, resolucions, etc.... per una major seguretat es signaven amb la signatura electrònica (per aquest fet, la utilització de la signatura electrònica en tots els seus actes administratius, l'Ajuntament de Manlleu va ser premiat) i formaven part de l'expedient electrònic, qualsevol decisió que es prenia es tenia molt clar que s'havia de fer de forma electrònica, però també teníem clar que mentre la ciutadania no estés preparada, o obligada, en alguns casos, a rebre o ser informada a través seu electrònica, també es feien les trameses de forma convencional per correu postal.

Varem posar en marxa la carpeta ciutadana, "l'ajuntament en un clic", per facilitar que la ciutadania, encara que no s'informés per seu electrònica, es posava sempre a disposició de la carpeta ciutadana els seus expedients, en el moment que el ciutadà vulgues podia consultar tota la informació vinculada als seus interessos, pot consultar, comprovar, fiscalitzar....., expedients, sol·licituds..... Tot està al seu a l'abast però sense perdre el dret d'informació, dret d'audiència....

Aquest va ser un primer pas i sense aquest pas no es pot entendre el segon pas.... Que va ser la posada en marxa de tot el projecte de transparència. iCom es pot retre comptes si primer no s'ha fet el primer pas, posar ordre a la part de la cuina, per poder oferir els plats cuinats!

2. L'Ajuntament de Manlleu ha desenvolupat una plataforma pròpia, aquesta plataforma la vareu iniciar amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei de transparència.

L'eina es va adquirir, no és una eina de desenvolupament intern, els aplicatius que tenia l'ajuntament en aquell moment estaven obsolets, funcionàvem amb accés, excels, etc, no disposàvem d'aplicatius

potents. L'adquisició va obeir a la necessitat de funcionar de forma integrada, i té dues vessants, La part "amable i ciutadana", que és la que es veu en el web municipal "ajuntament en un clic" que integra la seu electrònica, bústia de suggeriments, tràmits, etc. i la part interna d'aquesta eina és un gestor documental d'expedients que va des de la prestació del registre d'entrada, a la gestió integral de qualsevol expedient de qualsevol procés de gestió municipal. Aquesta eina de gestió integral, va facilitar i molt la feina de registre, l'Ajuntament de Manlleu té 20 centres distribuïts per tota la població, i molts d'ells permetien rebre registres d'entrada, i per tant es necessitava una eina que de forma simultània permetés treballar, de forma simultània, sota un mateix registre general, tant d'entrada i sortida.

Aquesta eina és important per que la part de transparència, que és mostrar les dades de gestió i funcionament de l'Ajuntament (subvencions, contractació administrativa, convenis, etc.) permet de forma senzilla digitalitzar i automatitzar els processos per que estiguin a l'abast de la ciutadania tant bon punt es gestiona, en el moment que es signa contracte, conveni, atorgament de subvencions, etc..... es digitalitza i es publica de forma automàtica al portal de la transparència. Aquesta metodologia es possible per que els processos estan correctament classificats des del seu inici en la part interna de gestió.

Aquesta eina de gestió integrada es va adquirir molt abans de que l'AOC poses a l'abast la seva plataforma. La plataforma AOC no ens hagués donat la resposta que buscàvem en quan la integració de tota la gestió municipal. Crec que aquesta plataforma AOC dona resposta per ajuntaments més petits i amb dinàmiques menys complexes.

La nostra eina de gestió documental, pel que fa al registre d'entrada està integrada a l'EACAT, aquesta integració s'ha fet mitjançant aplicació MUX. Això ens permet rebre de forma integrada al nostre registre de forma automàtica, els registres que es reben a la generalitat o a alguna altra administració i que van adreçats a nosaltres (interporabilitat), tenim molts processos de serveis webs d'integració d'altres plataformes amb la nostra. Amb l'AOC hem fet processos d'integració de serveis amb els nostres.

3. Creus que el suport institucional de la Diputació, AOC, localret, ha estat element imprescindible en el desenvolupament del projecte de Govern Obert?

El suport que vam rebre de la Diputació va ser en la tasca d'anàlisi primer de tràmits i alguns fluxgrames de tràmits municipals i després

de definició dels plecs tècnics per a la licitació del gestor d'expedients. Pel que fa al desenvolupament de la gestió d'expedients va ser iniciativa nostra, del propi adjuntament. El suport de l'AOC ens ha estat profitós en la part del desenvolupament de diferents serveis, com per exemple EACAT, plataforma de tramitació entre administracions i el desplegament de l'aplicatiu Mux que és el que permet integrar el registre d'EACAT amb el de l'Ajuntament.

D'altra banda, hem parlat de la vida expedient, vull fer esment que un cop finalitzat tot el procés administratiu i es procedia al seu arxiu, les signatures digitals perdien la seva vigència i havíem de fer "resegellats de signatura" per tal que el document no tingués problemes en la seva consulta o per tal que no quedés caducat i conseqüentment invalidat. Per superar aquest problema, hem fet la integració del nostre arxiu de gestió amb e_arxiu de l'AOC. Quan els expedients finalitzen i es tanquen, els pugem a l'arxiu amb el 100% dels documents incorporats dins del seu expedient a la plataforma de l'i-arxiu (de l'AOC)

Un altra suport que disposem és la plataforma de perfil de contractant. Des d'ajuntament ens hem integrat a la plataforma de la Generalitat a través de l'AOC, que és l'interlocutor de l'administració local davant de la Generalitat en aquests aspectes.

Una altra plataforma a la qual ens hem integrat, és a la e-FACT (Factura electrònica), hem integrat la nostra aplicació de comptabilitat de gestió factures amb l'e-FACT.

El fet d'integrar-nos a plataformes ja existents, suposa una avantatge pel proveïdor, ja que des d'una mateixa plataforma pot fer consultes amb independència de l'administració on hagi subministrat bens o on hagi prestat un servei, signat un contracte, guanyat un concurs, etc.

4. La implementació d'aquest projecte, ha suposat una reorganització dels serveis interns?

No ha suposat cap reorganització administrativa, des d'un punt de vista orgànic cap canvi, és més un tema de metodologia. L'estructura orgànica segueix amb les mateixes àrees de gestió, segueix amb els seus mateixos responsables. Hi ha un òrgan tècnic que treballa de forma transversal amb totes les àrees, es treballa per que totes les àrees utilitzin la mateixa metodologia, definim processos, donem suport, elaborem plantilles de tramitació conjuntament amb els responsables de les àrees. Es un tema metodològic, la policia, els

serveis socials, la gestió de pressupostos, etc..... tenen els seus propis objectius i les seves dinàmiques, la metodologia que varem proposar és un treball com una "matriu de doble entrada", on les seves variables verticals ens trobem amb la responsabilitat de les àrees i amb les polítiques públiques assignades, i en les variables horitzontals interactuen uns processos de treball que son comuns amb tota l'administració.

Horitzontalment interactuen uns processos de treball que son comuns amb tota l'administració

5. Quins creus que han estat els factors determinants per a l'impuls dels desenvolupament del Govern Obert en el vostre Ajuntament: Recursos econòmics, Personal tècnic, voluntat política?

Amb tota claredat el desenvolupament ha estat possible per que l'Ajuntament ha disposat de personal tècnic i d'una ferma voluntat política. Tot això és el que ha estat necessari, més que recursos econòmics.

Si hi ha voluntat política però no hi ha lideratge tècnic simultània, és molt complicat fer qualsevol desenvolupament en aquest sentit, per que ha d'existir l'ordre com a punt de partida del projecte, però cal actuar sobre dinàmiques de treball, sobre tota l'administració, per tant , cal conèixer tota l'organització, d'alguna forma el lideratge requereix també una capacitat d'influència, d'impacte sobre totes les àrees, tota l'organització ha d'entendre i visualitzar que allò que està marcant aquella persona o grup de persones (tècnics), passa per davant de la seva pròpia voluntat, el canvi de mètode de treball no es planteja com una opció, és una necessitat, una obligació a seguir.

6. Si aquest lideratge tècnic desapareix, el projecte podria perillar i acabar?

Ara no desapareixeria, però quan el projecte estava en els seus inicis potser si, ara està solidificat està molt impregnat en l'organització, ha sedimentat en la cultura organitzativa, és prou sòlit i enraigat com per que no hi hagi retorn. El projecte es va iniciar l'any 2009

7. Quines han estat les dificultat d'implementació, resistències internes, problemes tecnològics, recursos econòmics?

No hi han hagut dificultats importants, si que cal destacar que ha estat un munt de feina ingent, s'han analitzat tots els procediments tipus aproximadament de l'ordre 200, amb els seus circuits de

tramitació. Cadascuna de les àrees té els seus processos, circuits i es van homogeneïtzar els diferents tipus de procediments i cadascun d'aquests tenien les seves plantilles, sol·licituds, informes, resolucions..... per tant, per elaborar i mantenir tot això en cada canvi normatiu, representa una tasca ingent de feina. Les àrees que han de vetllar per que tots aquests processos i catàleg de documents estiguin ordenats i actualitzats, no ho veuen com una tasca interna d'elles, la consideren com a tasca secundària, per elles no és principal (estem parlant del marc normatiu correcte , dels fonaments de drets administratiu), per elles el seu "negoci" és en el cas serveis socials, l'atenció a les persones, en el cas de promoció d'empreses, el suport a aquestes....., aquesta "cuina" la considerem com a residual, per tant o hi ha un àmbit orgànic, area d'organització que vetlla per la correcta actualització això i va impulsant el manteniment dels processos, documents, etc..

Les àrees han d'entendre que aquesta és una tasca de responsabilitat d'elles, la seva gestió està sotmesa al dret administratiu i com a tal son responsables de la correcta gestió procedimental i documental. Les àrees volen una gestió simple, jo no parlaria de reticències, volen una gestió simple i senzilla, però per que això sigui possible, es requereix molta feina tècnica darrera. No poden quedar-se en una postura neutre, "han d'implicar-se en la cuina, per poder gaudir i oferir dels plats que s'hi cuinen".

8. Valoració ciutadana: S'ha fet difusió entre la ciutadania? els ciutadans coneixen aquesta eina? L'utilitzen?

Des del 2009 l'Ajuntament ha fet diverses campanyes de difusió, a traves de la premsa i mitjans de comunicació local, s'han elaborat tríptics, flyers, s'ha utilitzat les xarxes socials, com Facebook, twitter . La informació que hem anat donant cada vegada ha estat senzilla i directe com per exemple "vols demanar a la deixalleria que et vinguin a recollir mobles"....

Hem tingut també persones en les seus de l'Ajuntament que han fet difusió de com fer tràmits municipals one-line, però també de com demanar d'hora al metge, de com entrar a la carpeta Salut en línia, entre d'altres tràmits. Son programes que es fan des de Ajuntament per ajudar a la ciutadania a que assoleixi un cert grau de digitalització.

Hem fet tallers de capacitació digital per persones grans. Hem fet també programes adreçats a alumnes de 4rt ESSO i a alumnes de batxillerat per explicar que son dades obertes, que signifiquen els

formats oberts quin son els drets que tenen com a ciutadans pel que fa a la sol·licitud de rendiment de comptes de l'administració, sol·licitud d'informació, etc.

Si es fa una feina proactiva de difusió o sensibilització adreçada a la ciutadania, les consultes en línia s'incrementen.

9. Creus que hi ha recorregut per anar ampliant aquest projecte?, es pot aprofundir, que li falta?

Crec que es pot ampliar i aprofundir molt, sobre tot pel que fa a capacitar a la ciutadania per que entengui que vol dir transparència, sàpiga quin son els seus drets, dotar-los de capacitat crítica cap a l'actuació pública.

El poble anglosaxó, te una sòlida tradició de accountability, de rendició de comptes i per tant d'exigir transparència i explicacions de com es gestionen els recursos públics. Nosaltres estem en el bressol d'aquest treball. Partim d'una concepció molt errònia de que el ciutadà no està preparat. Disposem de moltes dades però les tenim en suports tancats. Un exemple d'això el trobem a la Diputació de Barcelona, aquesta institució elabora un informe que analitza el funcionament dels serveis públics dels diferents municipis (equipaments esportius, escoles bressols, mercats municipals, policia local, etc) el volum de dades d'aquest servei és ingent però a la vegada molt interessant. Aquesta informació està en format tancat, la ciutadania no hi pot accedir totalment en format obert, només podem accedir els Ajuntaments. Caldria doncs donar aquest tipus d'informació en format obert, el ciutadà te el dret de saber el cost del servei públic i la comparació d'aquest servei de forma intermunicipal.... Hem de preparar al ciutadà per que entengui i per que ens demani informació, hem passat d'un procés més tancat a un procés més obert i transparent. no es un pas fàcil passar d'un règim tancat a un règim obert.

Hem de fer que els ciutadans entenguin que allò més important que han de controlar i que tenen dret a controlar i que han de demanar les explicacions, és com es justifiquen els pressupostos, com s'estan utilitzant els pressupostos públics. Saber quins son els costos de .p. e. d'un tram autopista, el cost d'un aeroport en relació a la seva utilització, que ens costa a cada ciutadà mantenir les infraestructures en funcionament, quines son deficitàries, per que s'han de mantenir etc.....

Cal fer un esforç per formar al ciutadà per que aquest sàpiga que ha de preguntar. Com es pot fer preguntes si no coneixes el que pots preguntar!.

Des de l'administració podem ser magnífics, però hem de ser capaços d'oferir informació en "píndoles" per que siguin més digeribles al ciutadà. Els mitjans de comunicació tenen també una tasca important en aquest aspecte.

f) ANNEX 6.- AJUNTAMENT DE GAVÀ

Carme Lavado Sánchez: Responsable Unitat d'Informàtica des del 2001

Data 21-12-2016

Entrevista realitzada mitjançant correu electrònic.

1. Com a responsable de la unitat d'informàtica, quina ha estat la seva tasca en el desenvolupament del projecte de Govern Obert?

Assessorament en aspectes tecnològics, també d'estratègia (costos d'oportunitat, prioritització de projectes, etc)

2. Creus que el suport institucional de la Diputació, AOC, Localret, ha estat element imprescindible en el desenvolupament del projecte Govern Obert?, per que?

De la Diputació no hem tingut suport

Localret--> És un aglutinador de personal tècnic, un bon foro per compartir bones praxis, problemàtiques, etc.

AOC → aporta eines generalistes fàcils d'implantar i a cost 0 o cost molt baix. Crec que és imprescindible per a les administracions locals, només els hi manca millorar en el servei de suport, suposo que per manca de recursos.

3. L'ajuntament de GAVA ha desenvolupat una plataforma pròpia, aquesta plataforma la vàreu iniciar amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei de transparència?

Entenc que et refereixes a la plataforma d'Open Data. La varem posar en funcionament al 2014.No vam tenir cap dificultat en posar-la en marxa. El que sí hem tingut i tenim moltes dificultats és en mantenir-la "viva" en continuar posant informació, fer divulgació, fer exemples d'ús, etc. Per què? Doncs perquè no hi ha hagut un lideratge sostingut. Vam tenir "arranque de caballo y parada de burro". El directiu que ho liderava va marxar i com que l'organització no havia fet cap aposta organitzativa per continuar projectes d'aquest calat i d'aquesta transversalitat doncs tenim el portal amb la mateixa informació (els mateixos conjunts de dades, així sí actualitzats a diari o mensualment, segons toqui) que fa 2 anys.

- 3.1.-Quins motius son els que us van fer decidir per plataforma pròpia envers plataforma AOC?

- a. Primer perquè l'havíem licitat feia pocs mesos i tenim un contracte per 3 anys.

- b. Segon perquè no ens aportava, a banda de ser gratuïta, cap funcionalitat que no tinguéssim, al contrari, la nostra plataforma permet molta més i millor explotació de les dades que la de l'AOC.

4. L'implementació del projecte ha suposat una reorganització interna dels serveis de l'Ajuntament?

No, i això justament ha sigut el major error. Com et comentava vam tenir un líder que ara no tenim i com que l'organització no es va adaptar per a consolidar aquest tipus de projectes, ara ens trobem «navegando a la deriva», perquè no hi ha cap unitat, departament, servei, qui tingui la responsabilitat del tema.

4.1.- Els aplicatius interns, s'han integrat a la plataforma transparència/dades obertes?

Des de l'inici, vam concebre la publicació d'informació com quelcom transparent des del seu inici, és a dir, no volíem cap tipus de «manipulació» o «tractament» de la informació. En aquest sentit el 90% dels conjunts de dades (tots els que tècnicament podíem) s'actualitzen de manera automàtica des de les aplicacions de gestió internes (comptabilitat, comerços, padró d'habitats, etc.)

- #### 5. Quines han estat les dificultats d'implementació?, com s'han superat?
- a. Residències internes
 - b. Problemes tecnològics
 - c. Recursos econòmics

En la implementació no vam trobar grans dificultats. Com et comentava el problema ha estat en desaparèixer el «líder» i en no tenir formalitzades les responsabilitats tot plegat s'ha quedat diluït.

- #### 6. Les dades que poseu a l'abast de la ciutadania són reutilitzables i generades a temps real?, en quins formats?
- a. PDF
 - b. EXCEL
 - c. ALTRES

Les dades són totalment reutilitzables, no només per persones si o també poden ser utilitzades directament per aplicacions desenvolupades que les necessitin.

A banda dels formats que comentes, també es poden exportar en CSV, RSS, ODATA i JSON amb l'API d'integració per desenvolupadors.

7. Quin creus que ha estat el factor determinant per a l'impuls del desenvolupament de Govern Obert al vostre Ajuntament?
- Recursos
 - Personal tècnic
 - Voluntat política

Crec que hi ha voluntat política en que l'Ajuntament sigui més transparent, però hi ha una gran manca, no se si de voluntat o de coneixement en la part politico-directiva, en que per aconseguir-ho fan falta canvis organitzatius. No es pot esperar que les coses canviïn si no canviem res internament, si els departaments segueixen funcionant com sempre, si tenim els mateixos departaments que sempre, si no apostem per persones de dins de la casa que la coneixen molt bé, saben on estan les dades i la informació i duraran, a priori, més de 4 anys.

Com a opinió personal i atesa la meva experiència, et comento que aquest tipus de projectes no tenen futur si no hi ha un col·lectiu de base amb la responsabilitat de continuar-ho dins de les seves funcions. No es pot deixar a mans del directiu eventual de torn.

8. Valoració ciutadana:

- S'ha fet difusió entre la ciutadania? No, res. Un greu error. Jo vaig començar amb els estudiants de la UPC que tenim a Castelldefels, però ... es va tornar a diluir el tema.
- Els ciutadans coneixen aquesta eina?, No gens
- l'utilitzen?, No
- en quin grau? Res
- quina ha estat la seva valoració ?

Crec que els polítics han assimilat Govern Obert a participació. Que és part, però no tot. Crec que és molt més fàcil que la ciutadania entengui el Govern Obert com participatiu i aquí han destinat els esforços. La transparència l'han deixat residual, amb el mínim per aconseguir la Llei.

La ciutadania no coneix l'esforç que implica obrir les dades ni tampoc els avantatges que podria tenir en la societat. Però és normal, ningú els hi ha explicat...

Ha estat una llàstima no continuar amb l'embranchada que vam tenir el grup de treball al 2014....

9. Creus que hi ha recorregut per anar ampliant el projecte de Govern Obert?, que li falta?

Crec que falta un pla, un pla escrit, un full de ruta consensuat i amb compromisos.

Crec que falta continuïtat en el lideratge que només s'aconseguiran apostant per organitzacions més àgils i dinàmiques, on els funcionaris no siguem simples executors de les ordres d'un polític o directiu i que quan aquest canvia, tot es para o es torna a refer tot. Dins el Govern Obert hi ha projectes d'estructura, de canvi organitzatiu que han d'anar més enllà de 4 anys, que han de perdurar més enllà del canvi de persones electes, perquè ho mana la Llei i perquè ho exigeix la ciutadania.